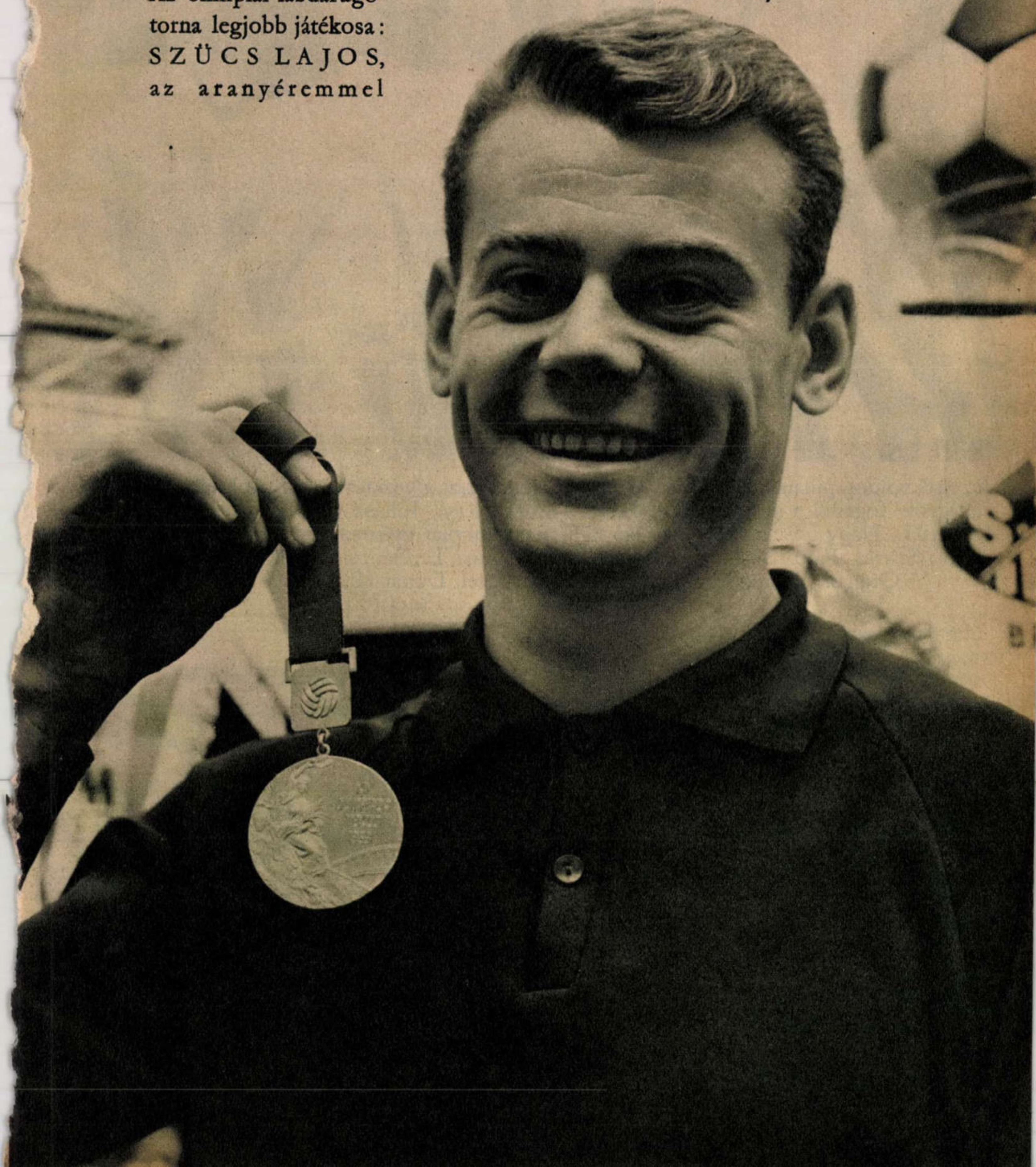
ÁRA: 4 FORINT
BUDAPEST, 1968. NOVEMBER
XIV. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM

LABDARÚGÁS

Olimpiai szám

Az olimpiai labdarúgó-torna legjobb játékosa: SZÜCS LAJOS, az aranyéremmel

Az első boldog pillanat a döntőn: Dunai II. megszerzi a vezetést a bolgárok ellen s utána alig győzi fogadni a gratulációkat. Balról: Menczel (5), Juhász (15), Fazekas (7), Novák, Dunai II., Nagy László (11). Az alsó képen az olimpiai győztes magyar csapat. Álló sor balról: Szarka, Fatér, Szalai, Keglovich, Juhász, Dunai L., Páncsics, Szűcs, Noskó, Novák. Guggol: Sárközi, Fazekas, Kocsis, Menczel, Dunai II., Nagy L., Básti

(MTI Külföldi Képszolgálat, UPI felv.)

OLIMPIAI GYŐZELEM – TANULSÁGOKKAL

A mexicói olimpia futballdöntőjét nagy és sokféle várakozás előzte meg. A rendező ország szurkolói azt remélték, hogy csapatuk ott lesz a döntőben és az aranyérem kivívásával teszi fel a koronát Mexikó olimpiai szereplésére. A NOB és a Nemzetközi Labdarúgó szövetség vezetői abban bíztak, hogy a labdarúgó torna döntője magas színvonalú és sportszerű küzdelmet hoz, méltó lesz a gyönyörű Azték Stadion milliőjéhez és megerősíti a futball helyét az olimpiák műsorában. Mi, magyarok pedig azt vártuk, hogy sportolóink sikeres olimpiai hajráját Helsinkihez és Tokióhoz hasonlóan Mexicóban is a közvéleményünk által anynyira óhajtott futballgyőzelem teszi igazán ragyogóvá.

E várakozások közül

csak a mienk teljesült.

A magyar labdarúgó válogatott hetedik olimpiai szereplését újra aranyéremmel zárta, megvédte tokiói elsőségét, s az olimpiai futballtornák történetében

három arany — és egy bronzéremmel szilárdan tartja vezető helyét.

Mexikó reményei már az elődöntőben szertefoszlottak, hogy aztán — a labdarúgó torna talán legnagyobb meglepetéseként — a kitűnőnek tartott és valóban jó játékerőt képviselő, de a felelősség súlya alatt összeroppant azték válogatott még a bronzéremért folytatott küzdelemben is alulmaradjon a futballban újoncnak számító — japánok ellen.

Nagy csalódást hozott az izgalmasan, érdekesen indult döntő is. Az egyre jobban játékba lendülő magyar csapat viharos támadásai felőrölték a bolgár védelem ellenállását és

két perc alatt fordították meg a mérkőzés állását.

A bolgár játékosok elvesztették önuralmukat, sorozatosan szabálytalankodtak, s a mexikói De Leo játékvezető csak sorozatos kiállításokkal tudott rendet teremteni. Ezzel azonban vége is volt a döntő hangulatának, a megfogyatkozott bolgár csapat a siker minden reménye nélkül folytatta a küzdelmet.

A csúnya döntő azonban semmit sem von le a magyar csapat sikerének értékéből,

hiszen a helyzet alakulásáról a magyar játékosok mit sem tehetnek. Az aranyérmet az olimpiai mezőny legjobb képességekkel rendelkező csapata nyerte el. És ez nem kis eredmény!

Ha csapatunk szereplését most, az aranyérem birtokában mégis kritikusan vizsgáljuk, az inkább a jövő miatt történik. Joggal mondta Sós Károly szövetségi kapitány a siker okozta öröm csillapodtával, hogy olimpiai labdarúgó válogatottunk kialakítása és felkészítése nem kezdődött meg kellő időben és nem is volt olyan eredményes, mint az a magyar futball hagyományaihoz méltó lett volna.

Igaza volt. Mentség akad bőven, de ez a lényegen nem változtat. Olimpiai csapatunk kialakításával elkéstünk, az együttes úgy érkezett ki Mexicóba, hogy sem kipróbált, megbízható teljesítményre képes összeállítása, sem pedig kiforrott játékstílusa nem volt.

A körülmények ismertek. A magyar válogatott Tokióban olimpiai bajnokságot nyert, s ezzel a jogot is arra, hogy mint védő, selejtező nélkül tagja legyen a mexicói 16-os döntőnek. Nem volt tehát kényszerítő ok a csapat kialakításának időben való megkezdésére. Ráadásul a Nemzetközi Labdarúgó Szövetség módosította korábbi álláspontját: a nemzeti szövetségekre, illetve olimpiai bizottságokra bízta, hogy szerepeltetik-e olimpiai csapatunkban a világbajnokságon is játszott futballistákat. Ezzel nagy dilemma elé állította többek között a magyar szövetséget is. Köztudott, hogy az olimpiai labdarúgó tornán nem szerepeltethetők profi játékosok. A nemzetközi szövetség kritériuma értelmében a magyar futballisták nem minősülnek hivatásosnak, tehát

a legjobb magyar válogatott is indulhatott volna

az olimpián. A magyar szövetség azonban úgy ítélte meg, hogy futballban — éppen a profik kizárása miatt — az olimpia nem a legjobbak versenye, csak a másodhegedűs szerepkörét tölti be a világbajnokság mögött. Olyan torna, amely

kitűnő alkalmat nyújt a közvetlen utánpótlás foglalkoztatására és kipróbálására.

Nem volt azonban bizonyos, hogy az érdekelt országok mindegyike hasonló álláspontra helyezkedik-e? Ha ugyanis a hivatásos labdarúgással nem rendelkező országok legjobb csapataikat indítják, akkor az erőviszonyok könnyen felborulhatnak.

A döntés végül — ha némi huzavona után is — de megszületett: második csapatunkkal veszünk részt az olimpián. Közben azonban az idő eltelt, s ami maradt, az nem volt elég a megfelelő előkészületekre.

Azt hiszem, talán helyes lenne már most döntést hozni ebben a kérdésben. Ha az olimpiai labdarúgó tornák jellege megmarad, akkor a magyar futballt mindig a közvetlen utánpótlás legjobbjaiból kialakított olimpiai válogatott képviselje. Javaslom ezt, elsősorban a magyar labdarúgás érdekében. Az olimpiai labdarúgó torna ugyanis éppen a világbajnokságok közötti négy esztendő félidejére esik. Kitűnő alkalmat ad arra, hogy a világbajnokságon és az Európa-bajnokságon szereplő A-válogatottal párhuzamosan egy egységes, ütőképes, nagy feladatok megoldására is alkalmas, stílusában, játékrendszerében az A-válogatotthoz igazodó második csapat is kialakuljon. Olyan csapat, amely természetes utánpótlása, kiegészítője lehet az A-válogatottnak, sőt bizonyos körülmények között

annak örökébe is léphet.

A magyar futball régi problémája, hogy a nemzeti válogatott nem rendelkezik kellő számú kipróbált és megfelelő nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező játékossal, akiket tűzbe lehet dobni, ha sérülés vagy formahanyatlás miatt ez szükségessé válik. A közvetlen utánpótlásból összeállított olimpiai keret állandó fog-

lalkoztatása ezen a helyzeten változtathatna, nem is beszélve arról, hogy a keretbe kerülő tehetséges, fiatal játékosok előtt olyan cél lebegne, amely megszaporíthatná igyekezetüket és erőfeszítéseiket.

Az eddigi tapasztalatok arra mutatnak, hogy a fiatalokból álló olimpiai csapat természetes utánpótlása lehet a nagyválogatottnak. A Rómában szerepelt csapatból Solymosi, Göröcs, Albert, Rákosi, a Tokióban szerepelt együttesből pedig Szentmihályi, Gelei, Bene, Farkas, Szepesi került be az A-válogatottba és ért el nagy sikereket. Most is számos olyan játékos kapott helyet az olimpiai csapatban, aki

az A-válogatottnak stabil tagja lehet, ha fejlődése töretlen marad.

De az olimpiai csapat ebből a szempontból csak akkor töltheti be maradéktalanul hivatását, ha sokkal tervszerűbben és rendszeresebben foglalkoznak vele, mint ahogy az a mexicói csapat esetében történt.

A mexicói olimpián szereplő együttes előkészítése tulajdonképpen csak a tavaszi idény befejezése után kezdődött meg. Igaz, 1967 telén elküldtünk egy második válogatottat Latin-Amerikába portyázni, abból a csapatból azonban végülis csak Fatér, Novák, Noskó, Juhász és Fazekas maradt meg. 1968. július 5-én egy egészen más keret kezdte meg a felkészülést. Ebben a keretben

helyet kaptak a legtehetségesebb fiatal labdarúgók, de arra már nem maradt idő, hogy a tehetségekből jó csapat is kialakuljon.

Közbeszóltak sérülések, váratlan formahanyatlások. Az eredetileg tervezett programot sem sikerült százszázalékosan végrehajtani. Legvégül Mexikóban Varga Zoltán váratlan és felháborító hűtlensége és szökése állította nehéz helyzet elé a szakvezetőket.

Mit tehettek ilyen helyzetben? Megpróbálták az az egyes csapatrészeket egy klubból való játékosokból összeállítani, kénytelenek voltak irányító csatárral éket játszatni, fedezettel csatárt, hátvéddel fedezetet és így tovább. Az olimpiai csapat gerincét a négy ferencvárosi játékosból Novákból, Juhászból, Páncsicsból és Szűcsből alakították ki, a góllövést pedig elsősorban az újpesti Dunaira, Nagy Lacira és Fazekasra bízták. A csapatában fedezetet játszó Noskó balhátvéd lett, Páncsics hátvédből beállós fedezetet, az eredetileg védekező szerepkörrel beválogatott Szűcs támadófeladatokat kapott, Menczel pedig végig inkább csatár volt, mint fedezet.

A szakvezetők jó ítéletére vall, hogy ezek a játékosok az új szerepkörben is beváltották a hozzájuk fűzött reményeket

és ahogy sorban következtek az ellenfelek, úgy nőttek fel egyre inkább a feladatokhoz. Izrael és Japán ellen már egészen jó játékkal nyertek, a döntő első félidejének második felében pedig időnkint céltudatosan játszó, egységes csapat benyomását keltették.

Az olimpiai aranyérem újra a miénk lett, de labdarúgó válogatottunk korábbi problémái változatlanul fennállnak. Érezték ezt a csapat szakvezetői is, mikor kijelentették, hogy a közvetlen utánpótlással való foglalkozást azonnal kezdjék meg és az maradjon állandóan programban. Gyakorlatilag ez nyilvánvalóan azt jelenti, hogy

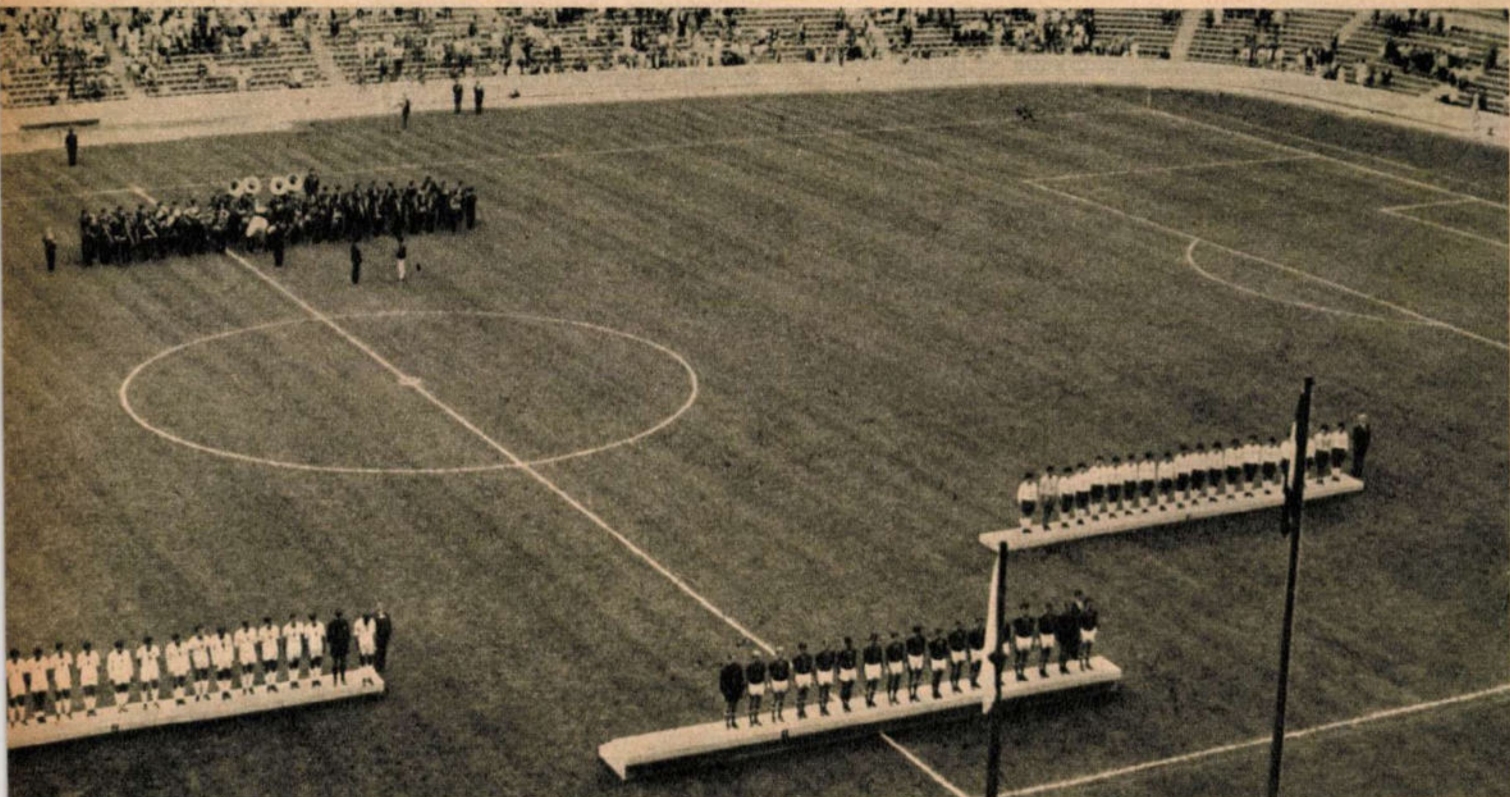
folytatni kívánják a tehetséges játékosok felmérését,

a nemzeti válogatott mögött ki akarnak alakítani egy második csapatot, amely a hazai edzőmérkőzések és a nemzetközi erőpróbák során önálló egységgé szilárdul, amely szükség esetén komoly nemzetközi feladatok megoldására is képes, ugyanakkor pedig megbízható utánpótlási bázisa lehet a nemzeti válogatottnak.

Futballsportunk fontos érdeke, hogy ez a program a szövetség irányításával és a klubok messzemenő támogatásával mihamarabb a megvalósulás útjára kerüljön. Ne vakítson el bennünket az olimpiai aranyérem csillogása, újabb sikerekre csak akkor számíthatunk, ha győzelmeinkből is — okulunk.

Ardai Aladár

Az eredményhirdetés. Középen a magyar csapat, balra a bolgár, jobbra a japán

A XIX. NYÁRI OLIMPIAI JÁTÉKOK LABDARÚGÓ TORNÁJÁNAK története

A-csoport

Október 13:

Mexikó—Kolumbia 1 : 0 (1 : 0)

Azték-stadion. **Góllövő:** Estrada (6. perc). Itt kapták az első hidegzuhanyt az aranyéremre vágyó mexikói szurkolók. A győzelem ellenére is kifütyülték csapatukat.

Franciaország—Guinea 3 : 1 (0 : 0)

Puebla. **Góllövő:** Hallet (61. perc), Horlaville (64. perc), Perrigaud (70. perc), illetve M. N. Camara (79. perc). Egy órán át nagyon szenvedtek a franciák. Kilencperces rövidzárlatot kapott a guineai védelem, s ez döntött.

Október 15:

Franciaország—Mexikó 4 : 1 (3 : 1)

Azték-stadion. **Góllövő:** C. Kanyan (20. és 69. perc), Tamboueon (30. perc), Medina (öngól, 36. perc), illetve Victorino (26. perc). Kitört a botrány... A franciák gyors csatárai akkor mentek át a hazaiak védelmén, amikor csak akartak. Újabb füttykoncert...

Guinea—Kolumbia 3 : 2 (1 : 0)

Puebla. **Góllövő:** M. N. Camara (26. perc), F. B. Camara (58. és 84. perc), illetve Santa (49. perc), Mosquera (66. perc). Hatalmas küzdelem, a helyzeteit jobban kihasználó csapat győzött.

Október 17:

Mexikó—Guinea 4 : 0 (0 : 0)

Azték-stadion. **Góllövő:** Pereda (70. és 85. perc), Pulido (86. és 88. perc). Ismét kiábrándítóan játszott a hazai csapat. Több mint egy órán át újabb meglepetés lógott a levegőben, a mexikóiak szerencséjére azonban elfogyott a guineiaiak ereje. Conde (G.) a 72. percben kiállítva.

Kolumbia—Franciaország 2 : 1 (2 : 0)

Puebla. **Góllövő:** Tamayo (14. perc), Faramillo (35. perc), illetve Tamboueon (59. perc). Kiderült: a franciák sem rendelkeznek csodacsapattal. Igaz, továbbjutásuk már biztosított volt, de azért győzni akartak...

Az A-csoport végeredménye:

1.	Franciaország	3	2	—	1	8:4	4
2.	Mexikó	3	2	—	1	6:4	4
3.	Kolumbia	3	1	—	2	4:5	2
4.	Guinea	3	1	—	2	4:9	2

Továbbment: **FRANCIAORSZÁG és MEXIKÓ.**

B-csoport

Október 14:

Spanyolország—Brazília 1 : 0 (0 : 0)

Azték-stadion. **Góllövő:** Fernandez (77. perc). Nagy küzdelem — sok hibával. Szerencsés gól döntött az elsősorban védekezésben csillogó spanyolok javára.

Japán—Nigéria 3 : 1 (1 : 1)

Puebla. **Góllövő:** Kamamoto (24., 72. és 89. perc), illetve Okoye (33. perc). Kamamoto, akit ezen a mérkőzésen ismertek meg nemzetközi szinten, szétzúzta a magyarok elleni edzőmérkőzésen jól működött nigériai védelmet.

Október 16:

Spanyolország—Nigéria 3 : 0 (1 : 0)

Azték-stadion. **Góllövő:** Ortuno (27. perc), Grande (52. és 69. perc). Továbbra is kiválóan zárt a spanyol védelem, csatársoruk is feljavult. Nigéria összeroppant.

Brazília—Japán 1 : 1 (1 : 0)

Puebla. **Góllövő:** Ferreti (9. perc), illetve Vatanabe (83. perc). A technikás brazilok próbálkozásai rendre megtörtek a gyors, precíz japán védelmen. Kamamotora már különös gonddal vigyáztak.

Október 18:

Spanyolország—Japán 0 :0

Azték-stadion. A döntetlen már mindkét csapatnak megfelelt a továbbjutáshoz. Így bebiztosított védelmek harcoltak csökkent számú támadósorokkal.

Nigéria—Brazília 3 : 3 (3 : 0)

Puebla. **Góllövő:** K. Olayombo (10. és 41. perc), Anieke (19. perc), illetve Ferreti (50. perc), Silva (59. és 65. perc). A nigériaiak lerohanták ellenfelüket — aztán őket is meglepte a biztos előny. Később — akárcsak előző mérkőzéseiken — elfáradtak... Ferreti (B) az 55. percben kiállítva.

A B-csoport végeredménye:

1.	Spanyolország	3	2	1	—	4:0	5
2.	Japán	3	1	2	—	4:2	4
3.	Brazília	3	—	2	1	4:5	2
4.	Nigéria	3	—	1	2	4:9	1

Továbbment: **SPANYOLORSZÁG és JAPÁN.**

C-csoport

Október 13:

Magyarország—El Salvador 4 : 0 (1 : 0)

Guadalajara. **Góllövő:** Menczel (19. perc), Dunai II (47. perc), Fazekas (51. perc), Sárközi (68. perc).

Magyarország—El Salvador 4:0. Martinez kapus kezében a labda. (Rádiótelefoto, MTI Külföldi Képszolgálat, UPI felvétel.)

Magyarország—Izrael 2:0. Dunai II (jobbról a fekete mezes játékos, háttal a kapunak) megszerzi a magyar csapat második gólját. (Rádiótelefoto, MTI Külföldi Képszolgálat, AP felv.)

Magyarország: Fatér — Novák, Páncsics, Nosko, Juhász, Szücs, Fazekas (az 54. perctől Kocsis), Sárközi (a 70. perctől Básti), Menczel, Dunai II, Nagy L.

El Salvador: Martinez (az 55. perctől Flamenco) — Rivas, Morales, Vazquez, Flamenco (a 72. perctől J. R. Martinez), Villalta, Quintanilla, Rodriguez, Acevedo, Gonzalez, Mendez.

Nehezen melegedett játékba a magyar csapat. Menczel szabadrúgás gólja után jelentősen javult a teljesítmény. Szünet után már csak a gólarány volt kérdéses.

Izrael—Ghana 5 : 3 (3 : 2)

Leon. **Góllövő:** Faygenbaum (16., 30. és 70. perc), Shpigel (11. és 75. perc), illetve Malik (18. és 79. perc), Amosa (35. perc). Rendkívül kemény, sportszerűtlen küzdelem. Atuquayefio (60. perc) és Alhassan (89. perc) — mindkettő ghanai — kiállítva.

Október 15:

Ghana—Magyarország 2 : 2 (2 : 2)

Guadalajara. **Góllövő:** Sunday (12. perc), Stevens (33. perc), illetve Dunai II (15. perc), Menczel (17. perc).

Ghana: Eshum — Kpakpo, Wilson, Acquah, Amosa, Osei, Sunday, Foley, Malik, Stevens, Bortey.

Magyarország: Fatér — Keglovich, Páncsics, Noskó, Juhász, Szücs, Fazekas (Básti 69. perctől), Sárközi (Kocsis 46. perctől), Menczel, Dunai II, Nagy L.

Gyengén ment a magyar válogatottnak. A ghanaiak gyors vezető gólja még meg is zavarta az amúgyis ideges együttest. Szünet után a ghanaiak játszottak frissebben, örültünk, hogy döntetlen maradt a végeredmény.

Izrael—El Salvador 3 : 1 (2 : 1)

Leon. **Góllövő:** Talbi (20. perc), Shpiegler (44. perc), Bar (85. perc), illetve Martinez (35. perc). Egy pillanatig sem volt kétséges az izraeliek győzelme. Izrael az újabb két ponttal a csoport élére került. Villalta (Salvador) a 67. percben kiállítva.

Október 17:

Magyarország—Izrael 2 : 0 (1 : 0)

Guadalajara. **Góllövő:** Dunai II (40. és 75. perc).

Magyarország: Fatér — Novák, Dunai L., Páncsics, Nosko, Juhász (a 46. perctől Szalai), Szücs, Fazekas, Menczel, Dunai II, Básti.

Izrael: Levin — Bar, Bello, Rosen, Talbi (az 58. percben kiállítva), Shpigel, Faygenbaum, M. Shpiegler, Druker, Borba (a 46. perctől Young), Karako (a 70. perctől Kastro).

A pontveszteség nélküli izraeliek ellen javuló játékkal biztos győzelem. A védelem nagyszerűen állt a lábán, a csatársor azonban még mindig akadozott.

El Salvador—Ghana 1 : 1 (1 : 0)

Leon. **Góllövő:** Sal (42. perc), illetve Osei (55. perc). A két reményét vesztített csapat gyenge mérkőzést vívott. Az eredmény igazságos.

A C-csoport végeredménye:

1. Magyarország	3	2	1	—	8 : 2	5
2. Izrael	3	2	—	1	8 : 6	4
3. Ghana	3	—	2	1	6 : 8	2
4. El Salvador	3	—	1	2	2 : 8	1

Továbbment: **MAGYARORSZÁG és IZRAEL.**

D-csoport

Október 14:

Guatemala—Csehszlovákia 1 : 0

Guadalajara. **Góllövő:** Stokes (28. perc). Hatalmas küzdelem — óriási meglepetés. A mexikói szokatlan körülmények fékezték a csehszlovákokat, a lelkes és jól játszó guatemalaiaknak viszont egyáltalán nem ártottak. A guatemalai Pena (82. perc) és Torres (89. perc), valamint a csehszlovák Pajercsin (88. perc) kiállítva. Érdekesség: Pajercsin mint cserejátékos a 72. percben állt be.

Bulgária—Taiföld 7 : 0 (1 : 0)

Leon. **Góllövő:** Guonyin (25. perc), Zsekov (55. perc), A. Hrisztov (58. és

Magyarország—Guatemala 1:0. A guatemalaiak egyik védője elfejeli a labdát Dunai II elől. (Rádiótelefoto, MTI Külföldi Képszolg., UPI felv.)

Magyarország Japán 4:0. Szűcs lövésével szemben Jokojama kapus tehetetlen

61. perc), Zafirov (73. perc), Donev (85. perc), Ivkov (88. perc). Amíg a taiföldiek erővel bírták, jól ellenálltak. Egy óra után már gólokban is megmutatkozott a két együttes közötti tudáskülönbség.

Október 16:

Csehszlovákia—Bulgária 2 : 2 (2 : 1)

Guadalajara. **Góllövő:** Jarabinski (25. perc), Petras (42. perc), illetve Georgiev (44. perc), Zsekov (77. perc). Csehszlovákiának győznie kellett volna, hogy a továbbjutásra reménye maradjon. Bulgária már-már vesztett állásból kitűnő hajrával egyenlített, ezzel megszületett a nagy szenzáció: az esélyes csehszlovákok nem kerültek a legjobb nyolc közé.

Guatemala—Taiföld 4 : 1 (1 : 1)

Leon. **Góllövő:** Melgar (23. és 85. perc), Roldan (55. perc), Lopez (67. perc), illetve Sornbutnark. Guatemala nem ismételte meg a csehszlovákok elleni jó teljesítményt, igaz, a győzelemhez nem is volt szükség nagy erőbedobásra, Guatemala ezzel a győzelemmel továbbjutott. Paholpat (T.) az 52. és Hasse (G.) a 60. percben kiállítva.

Október 18:

Csehszlovákia—Taiföld 8 : 0 (6 : 0)

Guadalajara. **Góllövő:** Petras (17., 18. és 67. perc), Stratil (28. és 34. perc), Herbst (12. perc), Vecerek (38. perc), Krnac (83. perc). Macska-egér harc — tét nélkül.

Bulgária—Guatemala 2 : 1 (0 : 0)

Leon. **Góllövő:** Donev (50. perc), Zsekov (84. perc), illetve Lopez (88. perc). Változatos, kemény, jó mérkőzés. A már továbbjutott két együttes között a kapu előtti határozottabb játék döntött a bolgárok javára.

A D-csoport végeredménye:

1. Bulgária	3	2	1	—	11 : 3	5
2. Guatemala	3	2	—	1	6 : 3	4
3. Csehszlovákia	3	1	1	1	10 : 3	3
4. Taiföld	3	—	—	3	1 : 19	—

Továbbment: **BULGÁRIA és GUATEMALA.**

Október 20:

A négy közé jutásért

Japán—Franciaország 3 : 1 (1 : 1)

Azték-stadion. V: Tarekegn (Etiópia). **Góllövő:** Kamamoto (27. és 59. perc), Vatanabe (70. perc), illetve: Tambueon (32. perc). Japán ezúttal mutatta meg igazán, mit tud. A gyors francia csatárok, akik szétzúzták Mexikót, nem jutottak lehetőséghez. Ugyanakkor Kamamoto vezérlésével a japán csatársor bemutatót tartott a korszerű támadójátékból. Biztos győzelem.

Mexikó—Spanyolország 2 : 0 (1 : 0)

Puebla. V: Gugulovics (Jugoszlávia). **Góllövő:** Morales (34. perc), Pereda (48. perc). Mexikó csapata némileg kárpótolta a korábban még gólt sem kapott spanyolok elleni győzelemmel híveit. Kemény küzdelmet vívtak. A spanyol játékosok sokat idegeskedtek, reklamáltak, a játékkal kevesebbet törődtek. Mexikó kihasználta helyzeteit, Spanyolország elhibázta lehetőségeit.

Magyarország—Guatemala 1 : 0 (0 : 0)

Guadalajara. V: Yamasaki (Peru). **Góllövő:** Szűcs (69. perc).

Magyarország: Fatér — Novák, Dunai L., Páncsics, Nosko, Juhász, Szűcs, Fazekas, Menczel (a 60. perctől Kocsis), Dunai II, Básti (a 72. perctől Szalai).

Guatemala: Gonzalez — A. Lopez (A. Melgar a 69. perctől), Leon, Villavicencio, Montoya, Roldan, Torres, Slusher, A. J. Melgar, Pena (Valdez a 76. perctől), Stokes.

Guatemala bebizonyította — hogy nem véletlenül győzte le Csehszlovákiát. Elszántan, jól harcoltak, a magyar védelem derekas munkát végzett. A magyar csatársor újra akadozott. Még szerencse, hogy a támadó szerepkört kapott Szűcs a mezőny

Magyarország—Japán 4:0. Itt Jokojama megkaparintja a labdát Kocsis elől. Kocsis mögött Mijamoto, a japán csapat középhátvédje. (Rádiótelefoto, MTI Külföldi Képszolg., UPI felv.)

fölé nőtt játékával veszélyeztetett. Szücs bombalövése hozta meg a győzelmet jelentő gólt s ezzel a lehetőséget, hogy a magyar csapat a döntőbejutásért játsszon.

Bulgária—Izrael 1 : 1 (1 : 0)

Leon. V: Kitabdjian (Franciaország). **Góllövő:** Hrisztakiev (5. perc), illetve Faygenbaum (89. perc). Végig heves, változatos küzdelem. A bolgárok gyors vezető gólja után sem tört meg az izraeli csapat, az egyenlítő gól már az első félidőben a levegőben lógott. A rendes mérkőzésidő letelte után a szabályok értelmében hosszabbítás következett. Ekkor sem esett újabb gól, a sorsolás döntött. A két kapitány, Gajdarszki, illetve Shpiegler közül a bolgár fiú volt szerencsésebb, így Bulgária lépett tovább.

A legjobb négy közé került: **JAPÁN, MEXIKÓ, MAGYARORSZÁG és BULGÁRIA.**

Október 22:

A döntőbe jutásért

Magyarország—Japán 5 : 0 (1 : 0)

Azték-stadion. V: Arp (Brazília). **Góllövő:** Szücs (30., 60. és 75. perc), Novák (53. és 65. perc, mindkétszer 11-esből).

Magyarország: Fatér (a 77. perctől Szarka) — Novák, Dunai L., Páncsics, Nosko, Juhász, Szücs, Fazekas, Kocsis (az 56. perctől Menczel), Dunai II, Nagy L.

Japán: Jokojama — Katajama, M. Mijamoto (a 67. perctől Tomizava), Jamagucsi, Kamata, Mori, Ogi, T. Mijamoto (a 60. perctől Jaegasi), Vatanabe, Kamamoto, Szugijama.

A már félelmetes hírű, „esélyes gyilkos" Japán ellen tartózkodóan kezdett a magyar csapat, de ahogy teltek a percek, kiderült, a japánok lényegesen jobban tisztelik a magyar játékosokat. Beton védekezésre rendezkedtek be, az előre küldött Kamamotót Páncsics kiválóan semlegesítette. Szücs robbanékonysága, lendülete sok volt a japán védőknek, egyre inkább megadták magukat. Végülis a magyar együttes eddigi legjobb játékával nyert és a döntőbe jutott.

Bulgária—Mexikó 3 : 2 (2 : 1)

Guadalajara. V: Tarekegn (Etiópia). **Góllövő:** Zsekov (8. perc), A. Hrisztov (9. perc), T. Dimitrov (58. perc), illetve Morales (39. perc), Pulido (48. perc).

Bulgária: Jordanov — Gerov, Hrisztakiev, Gajdarski, Georgiev (a 60. perctől J. Dimitrov), T. Dimitrov, Jancsovszki, Zsekov, A. Hrisztov, K. Hrisztov, Donev (a 68. perctől Zafirov).

Mexikó: Vargas — Alejandrez, Sanabria, Perez, Regueiro (a 73. perctől Basaguren), Pereda, Victorino, Sanchez, Munoz (a 65. perctől Alvarez), Morales.

A két gyorsan bekapott gól sem szegte a mexikóiak támadókedvét. A mintegy 50 000 néző buzdításától kísérve elkeseredett rohamokat vezettek és kiegyenlítettek. A kritikus 2 : 2-es állásnál a bolgárok is megmutatták, hogy helyén van a szívük. Támadásba mentek át és újra megszerezték a vezetést. Utána „lehúzták a rolót", azaz ragyogóan védekeztek, Mexikó hiába támadott, gólt elérni nem tudott.

A 3. helyért

Október 24:

Japán—Mexikó 2 : 0 (2 : 0)

Azték-stadion. V: Klein (Izrael). **Góllövő:** Kamamoto (20. és 40. perc).

Japán: Jokojama — Katajama, Jamagucsi, Kamata, Mori, Ogi, T. Mijamoto, Vatanabe, Kamamoto, Matsumoto, Szugijama.

Mexikó: Vargas — Alejandrez, Sanabria, Perez, Regueiro, Estrada (a 37. perctől Hernandez), Pereda, Victorino (a 37. perctől Munoz), Sanchez, Basaguren, Morales.

Újabb óriási meglepetés! A várakozásnak megfelelően Mexikó lépett fel támadólag, de a helyi csatárok a legjobb helyzeteket is elügyetlenkedték. A mexikói fölény közepette minden esetben veszélyt jelentettek a Kamamoto vezette japán akciók. A két gól után Japán bebiztosította védelmét. Mexikó hiába támadott, ha helyzet nyílott, azt is elügyetlenkedték csatárai. Nem csoda, hogy a nagyon csalódott nézők minden eddiginél hevesebben tüntettek kedvenceik ellen s tiltakozásuk jeléül az ülőpárnák százaival árasztották el a gyepszőnyeget... Japán bronzérmet nyert!

Az aranyéremért:

Október 26:

Magyarország—Bulgária 4 : 1 (2 : 1)

Azték-stadion. V: De Leo (Mexikó). **Góllövő:** Dunai II (42. és 62. perc), Menczel (41. perc), Juhász (49. perc), illetve T. Dimitrov (20. perc).

Magyarország: Fatér — Novák, Dunai L., Páncsics, Nosko, Juhász (kiállítva a 85. percben), Szücs, Fazekas, Menczel, Dunai II, Nagy L.

Bulgária: Jordanov — Gerov, Hrisztakiev, Gajdarski, Ivkov (kiállítva a 44. percben), Georgiev, T. Dimitrov (kiállítva a 43. percben), Jancsovszki (az 54. perctől K. Hrisztov), Zsekov, A. Hrisztov (kiállítva a 44. percben), Donev (a 62. perctől Ivanov).

Támadólag lépett fel a magyar csapat, csaknem állandóan a bolgárok térfelén folyt a játék. Helyzetek is adódtak, de Menczel kétszer, Fazekas pedig egyszer óriási alkalmat szalasztott el. Mint ilyenkor lenni szokott, magyar fölény után a bolgárok szerezték meg a vezetést. T. Dimitrov fejesgólja után néhány perces kapkodás következett, majd beszorultak a bolgárok, nagyon keményen védekeztek. A félidő utolsó öt percében döntő események következtek. Előbb két perc alatt két góllal megfordítottuk az eredményt, majd az „idegi rövidzárlat" alá került bolgárok súlyos szabálytalanságokat követtek el, csapatukból — indokoltan — a bíró három játékost kiállított. Ezután már nem volt küzdelem, a magyar válogatott óriási fölényben

játszott, de nem erőltette a góllövést. A közönség érthetően csalódottan figyelte a döntőt, elmaradt a várt küzdelem. A magyar csapat már a teljes létszámú bolgár válogatott ellen is vezetett, megérdemelte a győzelmet.

Végeredmény:

Olimpiai bajnok: Magyarország. 2. Bulgária. 3. Japán. 4. Mexikó.

A XIX. Nyári olimpia labdarúgó tornáján 32 mérkőzésre került sor, összesen 116 gól született. A legeredményesebb góllövőnek a japán csoda-csatár, K. Kamamoto bizonyult, mögötte Dunai II Antal — akárcsak az európai csatárok „Aranycipő" versenyében Eusebio után — szerezte meg a második helyet. Dunai II-n kívül még több magyar játékos található a góllövő lista élcsoportjában, meglepetésre olyanok (nem csatárok), akiktől aligha vártuk a gólokat Mexikó előtt.

Az olimpiai góllövőlista:

7 gólos: Kamamoto (japán).

6 gólos: Dunai II.

4 gólos: Szűcs, Zsekov (bolgár), Faygenbaum (izraeli), Petras (csehszlovák).

3 gólos: Menczel, Hrisztov (bolgár), Tamboueon (francia), Pereda, Pulido (mexikói).

2 gólos: Novák, Donev, T. Dimitrov (bolgár), Kanyan (francia), Grande (spanyol), Melgar, Lopez (guatemalai), Shpigel (izraeli), Vatanabe (japán), Morales (mexikói), M. M. Camera, F. B. Camera (guineai), Olayombo (nigériai), Feretti, Silva (brazil), Malik (ghanai), Feretti, (csehszlovák).

1 gólos: Fazekas, Sárközi, Juhász, Gunyin, Zafirov, Ivkov, Georgiev, Hrisztakiev (bolgár), Hallet, Horlaville, Perrigand (francia), Fernandez, Ortuno (spanyol), Stokes, Roldan (guatemalai), Talbi, Bar, Shpiegler (izraeli), Eastrade, Victorino (mexikói), Santa, Mosquera, Faramillo, Tamayo (kolumbiai), Okoye, Anieke (nigériai), Amosa, Sunday, Stevens, Osei (ghanai), Martinez, Sal (elsalvadori), Jarabinski, Herbst, Vecerek, Krnac (csehszlovák), Sornbutnark (taiföldi).

Öngólos: Medina (mexikói) a franciák ellen.

A bolgár csapat megszerzi a vezetést. (Rádiófoto, MTI Külf. Képsz. AP felv.)
A magyar csapat a dobogó legfelső fokán

Ez volt a bolgárok elleni mérközésen a 2. gól. Nagy adta be, s Dunai perdítette a kapuba! (Rádiófotó, MTI Külföldi Képszolgálat)

„Így láttam El Salvadort és Guatemalát"

Szepesi György mellett Novotny Zoltán tudósította a Magyar Rádiót a mexicói olimpiáról. A labdarúgó csapat több mérkőzését közvetítette. Az ellenfelek közül El Salvador és Guatemala együttesét mutatja be az alábbiakban:

— Sokat fejlődött a labdarúgás Afrikában és Ázsiában is. Rövidesen eljön az idő, mikor ezeknek a földrészeknek legjobb csapataival minden világversenyen számolni kell.

Szószerint ezt nyilatkozta az olimpiai labdarúgó torna után Sós Károly szövetségi kapitány, leszögezve, hogy ma már nem lehet kézlegyintéssel elintézni egyetlen korábban könnyen legyőzhető ország labdarúgó csapatát sem. A magyar olimpiai válogatott Mexikóban öt nemzeti válogatottal, öt ilyen feltörekvő, a nemzetközi porondon mind erősebben kopogtató együttessel mérte össze erejét.

El Salvadort és Guatemalát nekem is volt alkalmam látni. Közülük

El Salvador állította a magyarok elé a legkisebb akadályt,

annak ellenére, hogy a guadalajarai forró déli napsütésben levegő után kapkodó, az olimpiai torna első mérkőzésének lázát érző és Varga hűtlen távozásának lélektani hátrányát (vagy előnyét) hátán cipelő csapatunk csak félóra után és csak szabadrúgásból szerezte meg az első gólt.

A salvadoriak, akik egyébként hallatlan becsvággyal küzdöttek, eléggé egysíkúan játszották a 4—2—4 néhány évvel ezelőtti merev változatát. Hátvédeik egyvonalban helyezkedtek el és területet védtek. Így egyáltalán nem volt nehéz átjátszani őket. Nem véletlen, hogy a magyar csatársor helyzetet-helyzetre dolgozott ki, és hogy nem lett végül is kétszámjegyű a győzelem, ez Dunai és Fazekas kihagyásainak, no meg a nagyszerűen védő Martineznek köszönhető. Martinezben egyébként jó szemű, jó reflexű, bár a vonalhoz kissé ragadó kapust ismertünk meg. Ezzel együtt bátran elismétlem, amit rádióközvetítésben mondtam róla:

Elmondja: Novotny Zoltán

legtöbb NB I-es együttesünk elfogadná őt kapusnak.

A négy hátvéd előtti két középpályás úgyszólván minden erejét a védekezésre fordította, a négytagú csatársorban pedig kevés volt az átütőerő, túlságosan kiismerhetően kombináltak. Egyébként ők is egyvonalban álltak. Ami a salvadoriak technikai képzettségét illeti, elmondhatom, hogy a latin-amerikaiakra jellemző

jó labdaérzékkel rendelkeznek, a labdát jól kezelik.

Erőnlétükről már nem lehet ilyen pozitívan nyilatkozni. A második félidő közepétől sorra csuklottak össze a forró napsütéshez szokott barnabőrű salvadoriak, Vasqueznek pedig már jártányi ereje sem maradt.

Feladatom ugyan az ellenfelek bemutatása, mégsem mehetek el szó nélkül néhány magyar játékos egyéni teljesítménye mellett. Ezen a találkozón ugyanis feltűnt, hogy az olykor könnyelműsködésre hajlamos

Novák milyen higgadt, komoly, társait irányító, sőt magávalragadó csapatkapitány.

Meglepett Juhász erőteljes, fáradhatatlanul harmonikázó, egész pályát betöltő játéka. Egy-egy megmozdulásával Menczel és a fiatal Nagy Laci is meghálálta a válogatók bizalmát. Szűcs pedig már itt is kivillantotta oroszlánkörmeit. A védelemben pardont nem ismerve radírozott, a támadásban jól adogatott és félelmetesen lőtt.

— *Minden jó lehet, ha a kezdet jó* — mondotta az első mérkőzés után az ismert mondást kissé átalakítva Lakat Károly dr, a csapat másik szakvezetője. A negyedik mérkőzés után már rövidebben nyilatkozott:

— *Hű, de meleg volt!*

Meleg bizony! Guatemala csapata

nem véletlenül verte ki

az olimpiai torna küzdelemsorozatából az esélyesként beharangozott, de kissé nagy mellénnyel érkező csehszlovákokat. Jellegzetes latin-amerikai futballt képviselt a Mexikóval határos ország válogatottja is. De kitűnő labdakezelésük és nagy lelkesedésük mellett Salvadorral ellentétben rugalmas taktikai változatot játszottak és több kiemelkedő egyéni tudású játékossal rendelkeztek, nem beszélve arról, hogy erőnlétük is jobb volt, jobban bírták a 90 perces harcot.

Öt hátvédjük nagyszerűen tömörült

a kapu elé, betömtek szinte minden rést és ha nem is fogtak szorosan embert (a néger Slusher Dayle-t kivéve, aki nem tágított Dunai II mellől) az élő védelmi fal mindig a várható támadási irány felé hullámzott, a magyar adogatásokba pedig villámgyorsan, határozottan léptek közbe. Az ötös védelmi sorból, névszerint a néger testőr mellett, a technikailag is kitűnő, önfeláldozóan is küzdő Montoya-t lehet kiemelni. A két középpályás volt a guatemalaiak két legjobb játékosa: a Latin-Amerikában szokatlan gyérülő, vöröshajú csapatkapitány Roldan és a vele ellentétben markáns, fekete Torres.

Mindketten hátukra vették a pályát,

ha a szükség úgy kívánta, szereltek, társaik őket keresték a megszerzett labdákkal, azokat többnyire ők játszották meg. Roldannak és Torresnek még arra is volt ereje, hogy a befejezéshez a magyar kapu elé érjenek. A Guadalajarában jártak bizonyára borzongva emlékeznek Torres lövésére 0:0-nál, amikor

Fatér minden tudására szükség volt,

hogy szögletre mentsen, vagy Roldan léc alá tartó bombafejesére 1:0-ás vezetésünkkor, amit végülis Noskó fejelt ki a gólvonalról.

Guatemala tehát egyenrangú ellenfél volt. Legyőzésük az egyik legnagyobb feladatot jelentette, egyben a „zöld utat' a döntőbe.

A magyar csapat a dobogó legfelső fokán

LAKAT KÁROLY DR.

UTÓJÁTÉK MEXIKÓHOZ

És legördült a függöny: végetért az *Isteni Színjáték*... Igaz, ez nem 5 felvonásból állott, „csupán" 2 hétig tartott: a főszerepet játszotta 174 aranyérmes „atletas", méltó statisztériát szolgáltatott hozzá sok lehullott „koronás fő", és eleve közkatonának nevezett kórista. Minden „felvonás" végén a függöny elé szólították a „héroszokat": zászlófelvonás, himnusz, örömkönnyek és ezüstös-bronzos csalódások közepette megtörtént a királyválasztás.

Mi, *„lapdahajhászok"* (p-vel!) elég hosszú szerepet kaptunk: az első jelenettől kezdve rivaldafényben voltunk egészen a záróképig. És megismétlődött a mesejáték vége: ***Tokió után Mexicóban is labdarúgóinké lett az olajág.*** (Nemcsak jelképesen, mert az aranyérem és a diploma mellé ezt is kaptak ajándékba!

Tokió után azt gondoltuk: ennél szebb nincsen, elsők vagyunk, elsők vagyunk... *Mexicó* éreztette velünk, van ennél is szebb: a már emlékként őrzött arany patináját egy újabb arany dicsfénye varázsolta újjá... Felejthetetlen öröm egyszer győzni, de *kétszer?* Ki tudná azt szavakkal leírni: mit érezhetett *Novák „Deske"*, aki labdarúgásban úgy gondolom olimpiai maratonista, hiszen 3 (!) olimpián két aranyérmet és 1 bronzot szerzett!

A magyar labdarúgás dicsőségekben gazdag történetében is külön fejezetet érdemel fiaink teljesítménye: immáron harmadszor, sorrendben egymásután másodszor nyert olimpiai aranyérmet olimpiai csapatunk! Köszönet érte...

* * *

Oh, milyen sokáig lehetne (és lehet is!) álmodozni a beteljesült reményekről, a szinte álomnak vélt valóságról, ünnepelni és visszaemlékezni — de a mi sportágunkban erre nincs idő! A repülőtéri fogadtatás ünnepélyes perceiben keresed a nagy tömegben a régenlátott arcokat, még tart az üdvözlő beszéd, kapsz agyonmorzsolt virágokat és ismeretlenektől kézszorítást (puszit is, ha fiatal vagy...) — de már az *intéző* közli veled, hogy holnap délelőtt mikor van az értekezlet és délután hánykor van edzés? Ez még-még csak elviselhető lenne, de akkor jön a rádió, a televízió és az elmaradhatatlan újságírók: hogy is volt csak, mint is volt csak, nyilatkozhatsz jobbra-balra — igaz, családodat már akkor messze sodorta az „ünneplő" közönség. Hazaérsz, ott vár házmester, postás, táviratkihordó, az ismeretlen katona és az egyszerű járókelők gyűrűje, és mindennek a vége: egy gratuláló-kérő-követelődző hang a telefonban; *Lapzárta* jelszóval, éjjel írj egy cikket, mi az neked, annyi élményed van úgyis Mexikóból....

Veszek magamnak annyi bátorságot, hogy néhány dadogó szóval „ellentmondjak", de hangomat a sürgető *Nagy Hang* elnémítja, sőt letörli és „kedvesen" emlékeztet egy édes olimpiai történetre — amivel visszalépési szándékomat azonnal annulálja.

Hogy is volt csak?

A *döntő után* egy órával (még remegtem az izgalomtól) a folyosón találkoztam egy „funkcionáriussal" aki barátságosan megveregetve vállamat, így szólt hozzám:

— *Édes Öregem! Gratulálok, ez igen!*

Megmondom őszintén, jól estek az egyszerű szavak és hogy elhárítsam magamtól a dícséretet, ezt válaszoltam:

— *Köszönöm, de a fiúké az érdem!* —

Rámnéz kissé gyanakodva és ismét megszólal.

— *Apukám, nem a j á t é k r ó l van itt szó, hanem arról, hogy i d e -*

Albert Flórián köszönti az olimpiáról hazaérkezett klubedzőjét, Lakat Károly dr.-t. (MTI Foto, Petrovits László felvétele.)

jében beadtad a NAPI JELENTÉS-t!...

Ezekután nem lehet az éjszakai házifeladatot sem elbliccelni — hát nézzük a *„villámkérdéseket"* és a rájuk adott *„villámválaszokat"*!

És miután egyszer *győzni* szerencse, kétszer *nyerni* egyenesen „mázli": 13 a kérdés, 13 a felelet!

* * *

1. Legyen-e az olimpián labdarúgás, vagy sem?

Mielőtt vitatkozni kezdenénk, gyorsan válaszolok: *Igen, Igen, Igen!* Tokió meggyőzött, Mexikó megerősített ebben a hitemben. Érvek helyett néhány „szürke" vélemény: „Csak futballal igazán olimpia az olimpia! Mivel vígasztalódik a csalódott versenyző? Jólvan, a győzelmetek betakar mindent! És miért örül az *érmes?*

— A Ti aranyatok fényében a mienk is szebben csillog!

— Mi a közvélemény hangja?

— Így szép minden, 10 arany és benne a *focistáké!"*

2. Hogyan vélekednek erről a kérdésről — más országokban?

Kommentár nélkül álljanak a számadatok:

1908: Londonban 6 csapat indult,

1968: Mexicóra 80 csapat (Magyarország, Mexikó külön!) nevezett.

A „nagy" futballnemzetek elsősorban a *közvetlen* utánpótlás szerepeltetésének nagy lehetőségét látják a tornában, a VB-ről kiszorulók viszont *nemzeti válogatottjuk* igazi erőpróbájának tekintik. Magyarország csapatának 6 ellenfele közül 5 (!) országának *legjobb* csapata volt — Bulgária a *jövő* együttesét szerepeltette. Az egyetemes labdarúgás visszafejlődését jelentené, ha a jövőben a labdarúgást levennék a műsorról!

3. Magyarország szereplése a labdarúgásban az olimpián?

A megismételt mexikói *siker páratlan bravúr:* eddig csak a mi labdarúgóinknak sikerült *3 alkalommal* is aranyérmet szerezni olimpián. Hétszer indultunk: 1.vigaszdíj (1912), 1 bronzérem (1960) és 3 aranyérem (1952, 1964, 1968) a mérlegünk.

Helsinki — Tokió — Mexicó a 3 „aranyváros": hirdetője a magyar labdarúgás dicsőségének.

4. Mezőny, színvonal, csapatok játékereje?

Négy év távlatában is nagy a fejlődés, elsősorban a nálunk „ismeretlen" nemzetek labdarúgásában. Tokióhoz képest a mezőny kétharmada kicserélődött: 11 új csapat került a 16-os döntőbe Igaz ugyan, hogy a bajnoki éremre jogosan pályázó csapatok játékereje — érthetően — kevesebbet fejlődött, de a nálunk eddig nem sokat jelentő nevek labdarúgása óriásit! *Japán, Guatemala, Izrael, Ghana* sok tekintettetben már az európai országok színvonalát elérték, sőt! Ezeket a tapasztalatokat saját *bőrünkön keresztül* szereztük!

5. Játékterv, csapatbeosztás.

Ennek „művészi" elkészítése igazolja, hogy mindenki sokat „fejlődik": a vendéglátó mexikóiak pontosan lemásolták *az angol példát:* A „sorsolás" szabad utat, zöld-lámpát biztosított (volna!) csapatuknak egészen a döntőig, közben a 3 „nagy" (Magyarország, Csehszlovákia, Bulgária) egymás között viaskodott volna egyetlen helyért. A *„franciák"* azonban kisiklatták a hazaiak vonatját — sőt, a „kis" japánok még a bronzérmet is kiénekelték a szájukból. Tanulság: a mexikóiak elméletileg már nagyon értenek a labdarúgáshoz, de gyakorlatilag ezt nem tudták kihasználni!

6. Mexicó: 1968. Olimpia, 1970. VB.

Különös jelentőséget biztosított a labdarúgó tornának az a körülmény, amit a cím is érzékeltet. Hogyan tudja megrendezni a VB-ét Mexikó? Ami a stadionokat, az elszállásolást, étkezést, közlekedést illeti — jól, de már kétségeim támadnak ha a szervezésre („manana"?) és a mérkőzések kezdési időpontjára gondolok! A déli 12 órai (de még a 15.30-as is!) kezdés még a nézők fizikumát és idegállapotát is alaposan igénybeveszi — hát még a játékosokét! Egyszerűen megáll a nap, nincs árnyék és elfogy a levegő. Bizonyos tekintetben (és bizonyos éghajlaton élő nemzeteknél!) irreálissá teszi a mérkőzés kimenetelét! Ezt alapos revizió alá kell venni.

7. Célkitűzéseink valóra váltak-e?

Formailag: teljes mértékben. Megvédtük olimpiai bajnokságunkat és magatartásunkkal, kultúrált játékunkkal megbecsülést szereztünk hazánk labdarúgásának.

Nevelésben: nem mindenben. Néhány játékosunkban nem tudtuk felélesztení az „olimpiai lángot", többen közömbösek voltak, nem hoztak áldozatot a célért.

Szakmailag: nem lehetünk teljes mértékben elégedettek. Erőnlétileg kifogástalan volt csapatunk teljesítménye, technikai-taktikai vonatkozásban rengeteg a tennivaló!

8. Helyes volt-e az A-csapat helyett ennek a csapatnak a szerepeltetése?

Igen, hiszen a csapat ezt elsősorban eredményeivel igazolta. Ez a torna egyúttal már az 1970. évi világbajnoki (és az 1969. évi selejtezőkre is!) felkészülést szolgálta. Bár a szövetségi kapitány erről a kérdésről még nem nyilatkozott, de bizonyosan megtalálta olimpikonjaink között a jövő válogatott játékosait!

9. Utólagos vélemény a felkészülésről.

Nem először hangoztattam: elkönynyelműsködtük (!) az időt Tokió és Mexikó között! Nem lehet igazán jó csapatot pár hónap alatt jól felkészíteni! A szomorú az, hogy míg állandóan hangoztatták egyesek: a tokiói tapasztalatokat kell hasznosítani a mexikói felkészülésben közben éppen labdarúgásban szépen „elal-

Magyarország—Bulgária 4:1. Kétségbeesetten védekezik a bolgár csapat. A 15-ös számú mezben Juhász. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

tatták" az ügyet! Ebben a csapatban kevés volt a nevelői és az edzésmunka: még az olimpia ideje alatt is állandóan meg kellett győzni néhány játékost a napi egyszeri (egyórás) edzések fontosságáról (Tokióban napi 2, cca. 2—2 órás edzések voltak). Néhány szakmailag érdektelen és csupán 3 (!) nemzetközi mérkőzésen „szoktattuk" össze a csapatot.

Mindenesetre, mégegyszer nem szabad ilyen „istenkísértésnek" kitenni a magyar labdarúgást.

10. „Mumus" volt-e a mexikói magaslat?

Teljesen egyértelmű választ adni erre a kérdésre „laikusnak" egyszerűen lehetetlen (orvosnak sem könnyű). Más ez a kérdés Guadalajarában (1200 m) és más Mexicó-városban (2300 m). A csoportmérkőzések során, Guadalajarában kellemes a klíma, van levegő, de rekkenő a déli hőség (Mexicó-városban elfogy a levegő, de az Azték stadion játéktere csaknem teljesen árnyékos. Volt olyan játékosunk, akin meg sem látszott a „magaslat", volt aki végig szenvedett (pedig készült!) Egyénileg más és más formában jelentkezik a hatás. Ismétlem, laikus véleményem nem újkeletű, de igaz: aki felkészülten ment ki Mexikóba (nem „leengedett" állapotban) ott lelkiismeretesen edzett és készült, azoknak nem volt, vagy csak kisebb mértékben volt „akklimatizálódási-gátlása"!

11. Elhelyezés, edzéslehetőségek.

A *Villa Olimpica* bizonyos mértékű csalódást keltett. Magas toronyépületei zsúfoltan egybeépültek (sebtiben épített bérházak), kevés zöldövezet, sehol egy pad, egy intim pihenő — sarok. A szobák kicsik, még az előtérben is laktak, „bútorzata" egyetlen ágy (az viszont megfelelő volt), enyhén szólva még egy szerzetesnek is kényelmetlen. Asztal nincs, a térdemen írtam azokat a bizonyos jelentéseket, no és a taktikai tervet: csoda, hogy bizony néha akadozott az összjáték?

Guadalajarában a Motel Chapalita, egyszerű, de kellemes, kényelmes „búvóhelyet" jelentett, udvarán uszodával, a város végén, villanegyedben.

Edzéslehetőségeink jók voltak: a Guadalajara A. C. sportparadicsoma és a Xochimilco- Center kitűnően felszereltek, sok jó talajú pályával, fürdőkkel, egyéb sportlétesítményekkel ellátva. Bár csak nálunk lennének ehhez hasonlóak!

12. Játékvezetés, szurkolók, nézőszám?

Persze a győztes sohasem panaszkodik: nem is lehet rá okunk, de másoknak sem (még a bolgároknak sem!) Jó felkészültségű, igen tárgyilagos, eléggé egységes felfogásban

Magyarország—Bulgária 4:1. Menczel lövését védi Jordanov, bár ha nem igyekszik, a labda mellé ment volna. (MTI Külföldi Képszolgálat.)

működő játékvezetők fújták a sípot az olimpiai tornán. Bátran nyúltak a kiállítás eszközéhez is, általában nem „mérlegeltek". Megkövetelték a pontosságot (bedobás, kimért távolság betartása, stb.) — az előnyszabály és a testtel való játék már nem volt olyan erős oldaluk.

A *szurkolók* lelkesebbek, hangosabbak, fanatikusabbak a sokévi átlagnál. Ütemesen buzdítják csapatukat, énekelnek, zászlókat, feliratokat tartanak a kezükben, sombrérót és ülőpárnákat dobálnak a pályára örömükben, vagy bánatukban.

A *nézőszám* általában alatta maradt a várakozásnak. Oka: a túlmagas helyárak (volt 7 dolláros jegy is!) Guadalajarában az El Salvador elleni (15 ezer), az Azték-stadionban a döntő (60 ezer) volt a legtöbb néző.

13. És most hogyan tovább...

Logikus, hogy ez legyen az utolsó kérdés. Miután eléggé körmömre égett a gyertya, azután itt a jövőről kellene beszélni valamit (inkább majd teszek érte!) ezúttal kitérek a komoly válasz alól és hogy milyen jövő vár (hat) rám, arról itt van egy kis történet.

Már Mexicóban voltunk és az utolsó edzőmérkőzést játszottuk egy közepes játékerőt képviselő csapat ellen (2:2 volt az eredmény), egyesek „fáradtak" voltak, nyomott volt a kedélyállapot, semmi olimpiai hangulat.

Gondoltam egy nagyot, este megkérdeztem a csapatkapitányt, *Novák Dezsőt*, mi az Ő véleménye a csapatról? Rámnéz, elmosolyodik és megszólal a foga között:

— Karcsi bácsi! Ha ez a csapat olimpiai bajnok lesz, akkor én leszek a pápa!

Döntő utáni este, nyakban az arany, nagy a boldogság, megindul a beszéd. Dezsőt figyelmeztetem a jóslatára. „Veszi a lapot" és imigyen szóla:

— Most már nem leszek a pápa!

— ?

— Kezdek készülődni — Münchenre!

VÁLOGATOTTAK ARCKÉPCSARNOKA

Novák Dezső

FERENCVÁROS

Született: 1939. február 3-án, Jákon. 176 cm magas, 75 kiló.

1954 óta igazolt labdarúgó. A Szombathelyi Postásban kezdett, 1955 őszén lépett át a Szombathelyi Haladásba, majd 1961-ben lett a Ferencváros játékosa.

Első NB I-es mérkőzést 1956. május 9-én, a Megyeri úti stadionban játszotta (Bp. Dózsa—Szombathely 3 : 0). A Ferencváros színeiben először 1961. július 30-án szerepelt, a Népstadionban, a Csepel (1:1) ellen. Eddig 254 NB I-es mérkőzésen vett részt, (a 25. forduló még benne van) 82-t a Szombathelyben, 172-t pedig a Ferencvárosban játszott. Annak ellenére, hogy az 1957-es, félidényes bajnokságtól eltekintve mindig a védelemben kapott helyet, kitűnt a góllövésben is. 58 „NB I-es gól" fűződik a nevéhez, 12-vel a Szombathelyet segítette, a többivel pedig a Ferencváros ellenfeleit „terhelte meg".

1959. október 25-én a Népstadionban, Svájc (8:0) ellen kapott helyet először a válogatottban. Kilencszer válogatott, az országok közötti mérkőzéseken 3 gólt lőtt (kettőt Dániának Barcelónában, egyet az NDK-nak a Népstadionban.

Három olimpián vett részt, Tokióban és Mexikóban, mint a csapat kapitánya, aranyérmet vett át. Rómában bronzérmet kapott.

Nős. Két lánya van. Eszter 6 éves múlt, Andrea 9 hónapos.

Vendéglátóipari Technikumot végzett.

A mexikói olimpiai döntő óta neve futball-történelem. Nem volt és aligha lesz olyan labdarúgó, aki a zöld gyepen Papp Laci féle sorozatot produkál, azaz három egymástkövető olimpián érmet nyer, két aranyat és egy bronzot.

Korábban olimpiai labdarúgó hősnek számított az angol Berry Arthur és Woodward Vivian, akik 1908-ban és 1912-ben is játszottak az aranyérmet nyert brit válogatottban. Aztán a uruguayi Mazzali Andres, Nasazzi Jose, Arispe Pedro, Andrade Jose, Urdinaran Santos, Scarone Hector és Cea Pedro duplázott az 1924. és az 1928. évi olimpián. De mindez csak két arany, Novák Dezső kollekciójánál egy bronzzal kevesebb.

Novák Dezső büszkesége jogos. Amikor azonban az olimpiák kerülnek szóba, kiderül, nem teljesen elégedett.

— *Az az igazság, hogy itt lehetne az a római arany is* — mondotta. — *Azt kiengedtük a kezünkből. Nem hiszem, hogy megbántódnak akár a tokiói, akár a mexicói társak, de el kell ismerni, a Rómában szerepelt olimpiai csapatunk volt — papíron — a legjobb. Hogy csak néhány nevet említsek az 1960-as gárdából: Solymosi, Dalnoki, Várhidi, Göröcs, Albert, Rákosi, Orosz... Az sem mellékes, hogy hazánkhoz közel, majdnemhogy megszokott környezetben, időeltolódás nélkül játszottunk, összehasonlíthatatlan előnyt élveztünk tehát Tokióval és Mexikóval szemben, mégsem sikerült. Azt hiszem az volt a baj, hogy a döntőbe jutást tisztázó mérkőzésre Dániát kaptuk ellenfélnek. Lebecsültük, s mire észbe kaptunk, késő volt. Kár, nagy kár...*

Novák olimpiai éremgyűjteménye mellett olimpiai mérkőzés sorozata is egyedülálló. Csak a tizenhatos döntőt alapulvéve tizenhárom mérkőzést játszott s tizenkettőn magyar győzelem született! Rómában India (2:1), Peru (6:2) és Dánia (0:2) ellen harcolt, Tokióban Marokkó (6:0), Jugoszlávia (6:5), Románia (2:0), az EAK (6:0) és Csehszlovákia (2:1) ellen szerepelt, Mexikóban pedig Salvador (4:0), Izrael (2:0), Guatemala (1:0), Japán (5:0) és Bulgária (4:1) ellen segítette a magyar együttest.

— *Úgy látszik jó kabala voltam a csapatnak* — jegyezte meg Novák. — *1960. szeptember hatodika, a Dánia elleni meccs óta nem veszítettünk olimpián. Biztos voltam abban, hogy Mexikóban sem szakad meg ez a sorozat csak előtte nem akartam erről beszélni. Így jobb.*

Nem titok, Mexikóban időnként akadozott a gépezet. Novák is elismeri, beszélt a hullámzás okairól is.

— *Huszonkilenc éves vagyok, már öregnek számítottam tehetséges fiataljaink között. A fiúk, akik először játszhattak olimpián, eleinte jóformán fel sem tudták fogni, hogy milyen csodálatos eseményre kerültek. Még a hazai bajnokság légkörében éltek az olimpia elején, azt hitték itt is úgy van, nem számít, ha egyszer gyengébben megy, majd megjavítjuk a következő fordulóban... Az olimpián azonban — miként a világbajnokságon is — később nem lehet javítani, főként akkor, amikor már kiesésre megy a dolog. De amig oda érkeztünk, már mindenki tudta, itt az első perctől az utolsóig hajtani kell, mert nincs következő forduló, nincs javítási lehetőség. Az olimpia tüze néhány nap után magával ragadott mindenkit, s akkor már biztos voltam abban, hogy a döntő után újra aranyéremért nyújthatom a kezem.*

Egyszer már szó esett arról, hogy Novák nem teljesen elégedett. Ez az elégedetlenség azonban már más téma.

— *Örökké fájó seb marad, hogy a válogatottba csak néhány alkalommal kaptam helyet* — mondotta ki egyenesen. — *Nem vagyok oda labdarúgó tudásomtól, de úgy érzem, az eddigi kilenc válogatottságnál többet érdemeltem volna. Néhány rázós mérkőzésre elővettek, például a Szovjetunió elleni moszkvai 1:1-nél, vagy a 3:2-es győzelmünket hozó döntő, NDK elleni világbajnoki selejtezőn, de aztán mindig a talonba kerültem. Nem jutottam ki világbajnokságra sem, pedig az említett NDK elleni mérkőzésen még gólt is lőttem... Persze, utólag még örülnöm is kell ennek az „elfelejtésnek" hiszen ha kivisznek 1966-ban Angliába, nem utazhattam volna Mexikóba, nem lenne újabb aranyérmem.*

Mexikó már elmúlt. Következik 1972-ben München. Novák Dezső akkor még csak harminchárom esztendős lesz. Megpályázza a negyedik olimpiát is?

Beszélgetésünk alatt Novák először töprengett a válaszon.

— *Mennék, persze, hogy mennék. Harminchárom évemmel nem is leszek túlságosan idős játékos, talán még az NB I-ben szerepelek, de tárgyilagosan kell néznem a lehetőségeket. A fiataloké a jövő!*

A népszerű Dezső még sok mindenről beszélt. Félelmetes szabadrúgásairól (a jobbláb az igazi, de ahogy mondja, ballábát is tudja használni), a holtbiztos 11-esekről (szerinte egy) titok van: a nyugalom) és a további pályafutásról (mindaddig a pályán akar lenni, amíg szükség van rá) és természetesen a nagy megtiszteltetésről, a világválogatottságról (november 6-án egy félidőt játszott Rióban Brazília ellen — kitűnően).

Novák Dezső, a magasrangú labdarúgó pályafutása csúcsához érkezett. Gratulálunk!

B. J.

Cikksorozatunkban oldalas fényképpel eddig a következő válogatottjainkat mutattuk be: Páncsics Miklós, Szűcs Lajos, Tamás Gyula, Göröcs János, Mészöly Kálmán, Gelei József, Dunai Lajos, Bene Ferenc, Fazekas László. Legközelebb folytatjuk.

MTI Foto, Petrovits László felvétele

KÉPES HÍRADÓ

Hajrá, hajrá! Befejezéshez közeledik az 1968. évi bajnokság. Néhány kép az érdekes hajráról. Baloldalt: Salgótarján—Tatabánya 0:0, Horváth és Básti harcban a labdáért. Fent: Újpesti Dózsa—Pécs 5:0, Bene megszerzi a lila-fehérek harmadik gólját. Lent: Vasas—Dunaújváros 1:0. Aczél Korsós elől üti el a labdát.

Ferencváros—Csepel 4:0, Katona a kapu torkába rúgja a zöld-fehérek első gólját.
Lent: MTK—Egyetértés 1:1, Kiss gólja Landi kapujában.
(MTI Foto, Petrovits László felvételei)

DIEGO DE LEO

A mexikói játékvezető professzor...

A 4:1-es Magyarország—Bulgária mérkőzés szünetében a játékvezetők bevonulnak az öltözőbe. A középen Diego de Leo

A mexicói olimpiai labdarúgó torna egyik legtöbbet emlegetett személyisége Diego de Leo, a magyar—bolgár döntő mérkőzés játékvezetője volt, akit ezúttal mutatunk be olvasóinknak.

1920-ban született Olaszországban. Gyerekkorában mindenféle sportot űzött, de főként a labdarúgást kedvelte, a kapus posztján szerepelt.

Velencében tett játékvezetői vizsgát

1945—46-ban. Két évig csak alacsonyabb osztályú mérkőzések vezetését bízták rá.

1948-ban kivándorolt Argentínába,

ahol egy esztendeig mint hivatásos játékvezető működött nagy sikerrel. 1949-ben — mint szaktanácsadó — előnyös anyagiakat biztosító szerződést kapott a Dymajor nevű

kolumbiai csapatnál.

1951-ben újra

visszatért hazájába — Olaszországba,

négy évig bíráskodott az A-ligában. 1954 végén a riói labdarúgó szövetség meghívására

Brazíliába szerződött,

ahol újra profi-játékvezetőként működött Wyssling és Gulden svájci FIFA-bírók társaságában. 1955-ben

a perui Limában

kapott szerződést, mint játékvezető. Az ottani labdarúgó-szövetség játékvezető-képző főiskolájának is vezetője lett. Négyéves perui működés után 1959-ben, a

Chilei Labdarúgó Szövetség szerződtette

ugyancsak profi-játékvezetőnek, egyben a Testnevelési Főiskola játékvezetőképző tagozatához előbb tanárnak, később igazgatónak. A chilei játékvezetőket készítette elő az 1962. évi VB mérkőzéseire.

Európában, de talán szűkebb hazájában — Olaszországban — is kevesen tudják, hogy Diego de Leo nevéhez fűződik az egész világon — a maga nemében teljesen egyedülálló — chilei „profi játékvezetőképző iskola" megalapítása. Ebben az intézetben képezték ki az arra rátermett, vállalkozó kedvű sportembereket hivatásos játékvezetőkké. Szándékosan és nyomatékosan hangsúlyozott itt az a szó, hogy „hivatásos", mert — ellentétben a kontinentális labdarúgással — Chilében a játékvezetés egyben foglalkozás is. A jelöltek a kiképzés alatt alacsonyabb osztályú mérkőzéseket vezetnek, vagy partjelzősködnek, melynek célja a tapasztalatszerzés mellett a megfelelő gyakorlati kiképzés elsajátítása.

A sikeres vizsga letétele után diplomát kapnak a játékvezetők, s ezután már szabad előttük az út a legmagasabb rendű és rangú mérkőzésekig.

Diego de Leo — a futballjátékvezető-képző tanárának nyilatkozata szerint — de a gyakorlat által is bebizonyítottan — a játékvezető-iskola, valamint a „hivatásos" játékvezetői rendszer nagyszerűen bevált.

Diego de Leo-t méltán illethetjük „a háromhazás játékvezető" jelzővel, hiszen Olaszországban született, s bár Dél-Amerika minden országát bejárta, „második" hazájának, legnagyobb sikereinek színhelyét, Chilét tekintette. Szerette nagyon Chilét, de őt is szerették...

— *Most chilei lakos vagyok s így is szeretném sportpályafutásomat befejezni* — írta az időben.

Azután a kiszámíthatatlan sors mégis másként akarta. Áttette működésének színhelyét, már hosszabb ideje

„harmadik" hazájába, Mexikóba,

ahol — ma is mint FIFA-játékvezető működik.

Az általa összeállított nagysikerű futballszabálykönyv: „Reglas Del Futbol" címmel — már a harmadik kiadásban jelent meg.

Ezenfelül még egy nagy és megtisztelő feladat is vár Diego de Leo „professzor úr"-ra: előkészíteni az egyébként fiatal és tehetséges mexikói fuball-játékvezetőket

az 1970-es világbajnokságra.

1962-ben Chilében ez már sikerült. Miért ne sikerülne 1970-re Mexikóban is?

Diego de Leo — a mexicói Azték Stadionban lejátszott magyar—bolgár olimpiai labdarúgó torna döntő játékvezetőjének működését a világsajtó elismeréssel méltatta. Külön kiemelték erélyességét és határozottságát s különösen azt a tényt, hogy

volt bátorsága

ezen a nagy tétért folyó mérkőzésen is, alig öt perc leforgása alatt három, magáról megfeledkezett bolgár játékost is kiállítani.

Diego de Leo játékvezetői működésének gyakorlatilag is hasznosítható tapasztalata: ha játékvezetőink minden esetben ezzel az eréllyel és határozottsággal torolják meg a szándékos durvaságokat, pályáinkon több lesz a játék és kevesebb a harc...

Somos István

Beszélgetés a japán csodacsatárral

Mexicói egyveleg

Az olimpiai labdarúgó-tornának azon felül, hogy két hétig a futball-világ érdeklődésének a középpontjában állott, még egy nagy jelentősége volt: szinte naponkénti eseményeivel bepillantást engedett a mexicói labdarúgó-életbe, tájékozódni lehetett az 1970. évi VB előkészületeiről, létesítményeiről, a házigazdák rendezési, szervezési készségéről, felkészültségéről. A mexicói napokról teleírt jegyzetfüzetből tehát hol az olimpiával, hol pedig más eseményekkel kapcsolatosan „tépünk" ki egy-egy lapot.

* * *

Labdarúgó-csapatunk eléggé döcögősen, hullámzó teljesítményekkel vette a csoportbeli „akadályokat". A leggyengébb játékot kétségtelenül Ghana ellen nyújtotta, s a 2:2-es végeredmény inkább a számunkra volt hízelgő, hiszen a második félidőben Stevens és Malik olyan zúgó kapufákat lőtt, hogy a lelátókon szinte beleremegtünk. Pechemre ezen a mérkőzésen nemcsak jegyezgetnem kellett, hanem — a kint dolgozó tudósítói stáb ilyen nagy versenyen először történt összefogása eredményeként — nekem jutott az a hálátlan feladat, hogy bizonyos időpontokban rádió-összefoglalót adjak. Hát megtanultam tisztelni a riporteri szakmát...! Először azért a technikai tudásukért, amellyel megtudják teremteni a kapcsolatot a stúdióval, ahonnan azután továbbítják a hangjukat az éterbe. Horváth Gyula rádiós mérnök ugyan előző este pontosan elmagyarázta, hogy a Guadalajarába magammal vitt kis készülék számtalan zsinórját hová kell illesztgetnem, de a helyszínen minden összekavarodott előttem. Más színűek voltak a konektorok, a banándugók, s szó szerint úgy jártam, mint a gimnáziumi matematikai órákon, amikor egy-egy tétel levezetését „a"-val és „b"-vel tanultam be, tanárom pedig „d"-vel és „c"-vel akarta elvégeztetni velem a feladatot. Jó harminc fok meleg volt, de nemcsak ettől csurgott a víz a hátamon, hanem az ideges izgalomtól is, hiszen közelgett az adásidő, s én reménytelenül dugdostam szerte kígyózó drótjaimat. Fejemen a fülhallgató, kezemben a mikrofon, előttem az üres jegyzetfüzet — még egy sor sem került bele, pedig már jó ideje folyt a mérkőzés —, golyóstollam hol elgurult, hol leesett, én pedig csak vártam-vártam, vajon mi lesz? Nagy kétségbeesésemben egy mexikói postai alkalmazott szánt meg, hozzámlépett, elrendezett rajtam mindent, csodálatosan egyszerű mozdulatokkal ide-oda nyúlt, s a következő pillanatban — az első adás előtt pár másodperccel — a stúdióban tevékenykedő Roska Miklós megnyugtató hangját hallottam: Gratulálok, jól csináltad, kitűnő az összeköttetés!

Az egyik nehezén tehát túljutottam, de még ott volt a mérkőzés... Mit lehet erről mondani? A néger fiúk balettáncos módjára szökelltek a zöld gyepen, a mieink nehézkesen, bátortalanul, gyámoltalanul. Gólt is kaptunk, s nekem bizony már valami véleményt kellett formálni. Nagyon nehezen ment — pedig nem is egyenes adásról volt szó — s ekkor jutottam el ismét Szepesiék szakmájának megbecsüléséhez, akiknek azonnal kell mondanivalójukkal reflektálni az előttük lejátszódó eseményekre. Aztán valahogyan, teljesen ösztönösen rátaláltam a legjobb megoldásra. Lassan — s mint ahogy azt már itthon mondták — szinte gyászos hangon kerekítettem ki az egyes játékszakaszok történéseit, ebből mindenki mindent megérthetett, s a végén már velem együtt örülhetett a 2:2-es döntetlennek.

Sok nehéz óránk, percünk volt a mexicói olimpián, számomra azonban ez a másfél-óra jelentette a kínok-kínját. Örökre letettem arról, hogy valaha mégegyszer mikrofont vegyek a kezembe.

Az Izrael elleni győzelem nagyon kellett a csoportelsőség megszerzéséhez. Volt is előtte izgalom, sok ígéret elhangzott, hogy ki mit tesz, ha meglesz az annyira várt két újabb pont. A csapat mellé kirendelt mexicói tolmács, Enrique Nungaray sem akart lemaradni a gárdával való együttérzésből, kijelentette: ha győz a magyar együttes, teljes díszegyenruhájában ugrik a guadalajarai szálláshely, a Motel Chapalita udvarán lévő hatalmas úszómedencébe. Azt talán már nem is kell elmondani, hogy Novákék szó szerint beváltatták vele elhamarkodott ígéretét.

* * *

A japán csapat szereplése volt a labdarúgó-olimpia egyik nagy meglepetése. Az 1964-ben Tokióban még gyerekcipőben járó japán futball hatalmas előrelépést tett négy év alatt. Az utolsó csoportmérkőzésen olyan biztonsággal győzték le a francia csapatot — amely ezt megelőzőleg a nagy favorit Mexikót verte 4:1-re —, hogy egyszeriben éremesélyesekké léptek elő. Minden japán játékosnak nagyszerű volt a technikai képzettsége, kitűnően harmonizáltak a csapatrészek, a támadósor közepén pedig klasszis játékos állt Kunishige Kamamoto személyében, aki egymaga el tudta dönteni

Kamamoto képe a hivatalos műsorfüzetben

PROGRAMA OFICIAL OCT. 13 - 25

Két világhírű sporttelep, fent az Azték Stadion, lent a guadalajarai Jalisco Stadion

egy-egy mérkőzés sorsát. Talán csak a magyarok ellen nem ment neki jól a játék, bár gólhelyzete a mérkőzés első perceiben ekkor is volt, nagy igyekezetében azonban ezeket elhibázta. A továbbiakban azután Páncsics Miklós annyira szorosan őrizte — néhány méterre mögöttük pedig Dunai L. „biztosított —, hogy ezalkalommal társai nem tudták megjátszani, a japán támadó rend pedig a váratlan magyar húzásra teljesen felborult, s a mérkőzés végéig már nem tudtak egy olyan másikat „elővenni" repertoárjukból, amellyel akárcsak megnehezítették volna a magyar csapat győzelmét. Az érdeklődés ennek ellenére Kamamotón maradt, akit a torna végén Szűcs Lajossal egyetemben méltán emlegettek a csaknem háromszázas mezőny legjobb játékosának.

Kamamoto, az osakai Janmar Diesel csapatának a játékosa, s a mexicói olimpia után számos profi ajánlatot kapott Uruguayból, az NSZK-ból, de Mexikóból is. A szokatlanul magas termetű japán labdarúgó mozgásával Deákra vagy Mikére emlékeztetett a legjobban, gyors, minden ízével gólra tör, félelmetes erővel lő kapura, már harminc méterről is.

— *Minek tulajdonítja olimpiai „kiugrását"* — kérdeztük a rendkívül szimpatikus, megnyerő külsejű, szolgálatkész játékostól.

— *Nincs ennek semmi különösebb titka* — mondotta. — *Tapasztalat kérdése az egész. A hazai bajnokságban ennek megszerzésére ugyan nem volt elég lehetőség, de az olimpia előtti években gyakran jártunk Európában és Dél-Amerikában, itt szereztük meg a szükséges rutint, én magam pedig a tavasz folyamán három hónapig az FC Saarbrücken csapatában is játszottam, sikerült sok európai labdarúgó-fortélyt elsajátítanom. Főként helyzetfelismerésem, tempóérzékem javult jelentősen. Kilencéves korom óta futballozom, s az eltelt 15 év alatt ragadt rám annyi, amit most jól tudtam kamatoztatni az olimpiai mérkőzéseken.*

— *Aláír profiszerződést?*

— *Bevallom számos ajánlatot kaptam, ezeknek még az átgondolására sem volt eddig időm. Még sokat kell rá aludnom, hogy végleg döntsek.*

A beszélgetésbe ennél a résznél bekapcsolódott Okano Sumicsiro, a japán csapat vezetője is:

— *Nagy veszteség lenne a számunkra, ha Kamamoto elhagyna bennünket, hiszen ő jelenti nálunk a jelen pillanatban az egyetlen, igazán klasszis játékost. Ha több Kamamotonk volna, talán hamarosan végérvényesen betörhetnénk a nemzetközi élmezőnybe. Az olimpiai bronzéremmel teljesen elégedettek vagyunk, a jelenlegi együttes azonban ennél nagyobb bravúr elérésére már nem képes. A még fiatalabb nemzedék ennél jóval többet ígér. Fiataljaink — a megfelelőbb táplálkozással — egyre erősebbek, magasabbak lesznek, közülük talán kikerülnek majd az új Kamamotók, s akkor nemzetközi sikereink is nagyobbak és gyakoribbak lesznek.*

— *Mit tervez az olimpia után* — tértünk vissza ismét Kamamotóhoz.

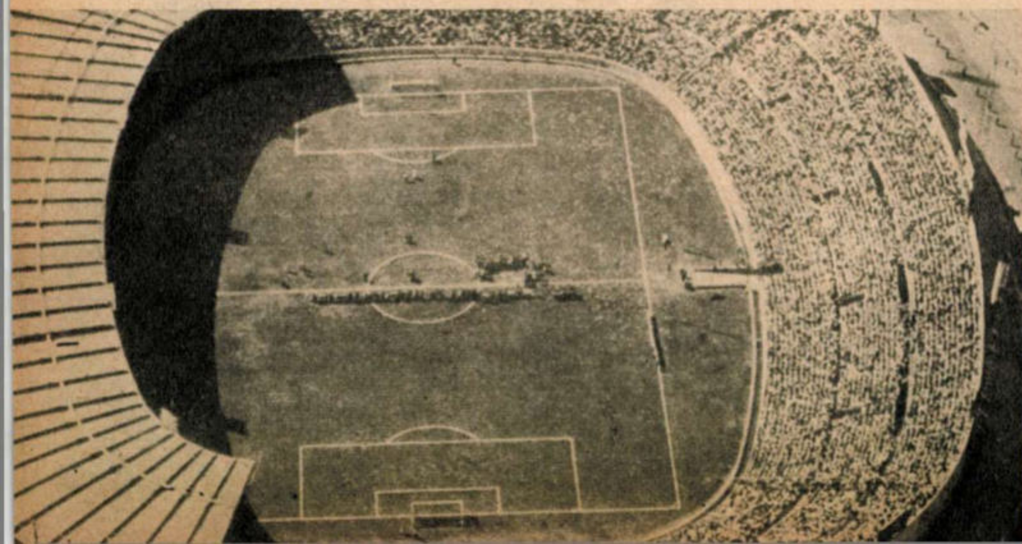
— *Ó, nagyon szép tervem van, hamarosan Osakában meglesz az esküvőm . . .*

— *Lehetséges, hogy a fiatalasszony dönti majd el további sportkarrierjét, hogy Japánban marad-e gólkirálynak, vagy pedig netán külföldre szerződik hivatásos futballistának?*

— *Hát ez bizony meglehet* — zárta az interjút elpirulva, szemlesütve a japán „csodacsatár".

* * *

A magyar—bolgár döntőnek sok izgalmas pillanta volt, s sajnos több jelenete, amely bizony ritkán adódik nemzetközi mérkőzésen. Nem emlékezem vissza olyan

viharos öt percre — pedig 1952 óta látom a legjelentősebb futball találkozókat —, mint amilyen az Azték stadionban zajlott le az első félidő befejezése előtt. A bolgár fiúk a magyar vezető gól után elveszítették a fejüket, s a hihetetlen győzelmi becsvágy, amellyel a pályára léptek, indulatokba csapott át. S nem akadt közöttük egy sem, aki megtalálta volna a kellő hangot a helyzet átmentéséhez. Kicsit talán befolyásolta az eseményeket, a döntő reggelén szárnyra kapott hír, hogy döntetlen esetén, ha netán a hosszabbítás sem járna újabb eredménnyel két olimpiai bajnokot hirdetnek. A bolgárok szívesen látták volna az események ilyen alakulását, a gyors magyar gólok azonban keresztül húzni látszottak minden ilyen elképzelést, mire kán-kánt járt idegzetük, s elkövettek olyan sportszerűtlenségeket, amelyeket ma már biztosan nagyon megbántak s szégyellnek. Érdekes volt egyébként, hogy a félidőben mennyire megnyugodott az egész bolgár küldöttség. A csapat vezetői és a nyolc főre csökkent együttes a legsportszerűbben viselte el a hátralevő, s számukra sok megpróbáltatást hozó 45 percet. A magyar fiúk nagyobb akarásával ugyanis akár két számjegyű is lehetett volna az eredmény, ez pedig döntő változásokat hozhatott volna esetleg az egész bolgár labdarúgás vezetésében, nemzetközi megítélésében. Túlzás volna azt mondani, hogy a mérkőzés végén kéz a kézben ment a két csapat az öltözőbe, de amikor az eredményhirdetés kivonulásához sorakoztak fel az alagútban, már sokkal enyhültebben méregették egymást mint egy órával előtte.

A szokásos sajtóértekezleten pedig Sós, Lakat dr., de a bolgár edző Berkov is inkább szakmai kérdéseket elemezgettek, mintsem egymást szapulták, pedig a feléjük zúduló kérdésáradat bőven kínált volna erre alkalmat. Lehiggadtak azonban a fejek, a kedélyek megnyugodtak, rájött mindenki arra, hogy még az olimpiai aranyéremnél is többet ér a barátság. Hiszen ez néha örök életre szól...

* * *

Mexikóban nagyon örültek az olimpia rendezéséért kapott sok szép kritikának, de nem győzték hangsúlyozni: a két év múlva sorrakerülő labdarúgó VB-t még gondosabban, körültekintőbben akarják lebonyolítani, hiszen a futball Mexikóban valóban nemzeti ügy. Láttuk ezt az olimpia alkalmával is, de egyéb ismereteink is vannak arról, hogy népszerűségben így következik egymásután a különböző szórakozási lehetőségek: labdarúgás, ökölvívás... bikaviadal. A látottak alapján már most nyugodtan kijelenthetjük, a sportlétesítmények, stadionok minden igényt kielégítenek, s a rendezésben is megvan a megfelelő gyakorlatuk a mexicói labdarúgó szakembereknek.

A pályák „éke" kétségtelenül az Azték stadion. A három év alatt — 1963-tól—1966-ig — épült beton monstrum csodálatos látvány, kívülről-belülről egyaránt. 22 alagúton keresztül lehet eljutni a lelátókra — amelyek nagyrésze fedett — s a legtávolabbi ülőhely is mindössze 124 m-re van a labdarúgópálya középpontjától, tehát a látási viszonyok mindenhonnan a legtökéletesebbek. A gyepszőnyeg „összetétele" olyan, hogy a legnagyobb eső után is percek alatt lefolyik a felesleges vízmennyiség, így a pálya használhatatlansága miatt itt sohasem marad el mérkőzés. A város középpontjától a stadion percek alatt elérhető, a mérkőzés után azonban már akad elég gond, hiszen néha olyan a gépkocsi forgalom, hogy bizony nehezen lehet csak kikászálódni az autó-forgatagból. Ezen akarnak majd tovább javítani a stadionba, és onnan elvezető mellék utak „üzembe" állításával. De nemcsak a főváros, Guadalajara, Puebla és Leon, tehát a többi VB színhely is rendelkezik mindazokkal a lehetőségekkel, amelyek szükségesek a világbajnokság lebonyolításához. A guadalajarai Jalisco stadion három emelet-szintű, öltözőinek kényelme, a pálya gyepszőnyege kifogástalan, ugyanígy az olimpia napjaiban átadott pueblai pályáé is, ahol a nyitányt a dél-amerikai túrára utazó Mexikó vál.—Csehszlovák vál. mérkőzés jelentette (1:1). Leonban sincs másképp, s így a csoport mérkőzések színhelye mindenütt a legjobb körülményeket biztosítja a részvevő 16 ország kéthetes vetélkedőjéhöz. Az ilyesfajta kifogást tehát már előre törölni lehet a „megmagyarázások", „mentegetődzések" szótárából.

* * *

Tisztelik és szeretik a magyar labdarúgást Mexikóban. Szívesen hivatkoznak azokra a magyar szakemberekre, akik sok-sok „téglát" leraktak a mexicói futball felépítéséhez. Orth György érdemei elévülhetetlenek, jelenleg pedig Fekete Árpádot, az Újpest egykori játékosát tartják a Mexikóban működő külföldi edzők közül a legeredményesebben dolgozó szakvezetőnek. Pillanatnyilag az Universidadnál tevékenykedik, s csapata esélyes a bajnoki címre. Legjobb játékosa a mexikóiak kedvence, a jobbösszekötő Borja, akinek népszerűsége olyan mint Peleé Brazíliában. A mexicói válogatott dél-amerikai túrájának a hőse volt Borja, főrészese a Montevideóban és a Rio de Janeiróban aratott győzelemnek. Fekete a nagyfokú fegyelmet valósította meg az Universidadnál, ez munkájának alapeleme, így érte el eddigi sikereit is a Guadalajaránál, az Oro-nál és a Tolucanál. Több csapattal nyert már bajnokságot, s hosszú ideig tevékenykedett a mexicói válogatottnál is. Az olimpia idején mexicói újságírók gyakran hangoztatták: itt az ideje „Signor Fekete" újra színrelépésének valamelyik válogatottnál, hiszen éppen ekkor az olimpiai csapat felelősének Ignació Trellesnek a fényképeit égették a stadionokban, az utcákon, a mexicói olimpiai csapat csúfos szereplése miatt érzett dühükben.

Az Universidad csapata. A guggoló sor közepén Borja, az állósor balszélén fehér ingben Fekete Árpád

* * *

Ha a magyar labdarúgóválogatott 1970-ben kijut Mexikóba egy lelkes helyi drukkere már is lesz: Jose Garcia Suarez, mexicói textil kereskedő, aki ha tehette, az olimpia alatt minden idejét labdarúgóink mellett töltötte. Nem volt olyan üzleti elfoglaltsága, amelyet ne hagyott volna ott, ha a magyar együttes edzett vagy mérkőzött. Kevesen örültek nála jobban, amikor a magyar csapat tagjainak az eredményhirdető dobogón az aranyérmet akasztották a nyakába. Szeretettel emlékezünk hűséges mexicói barátunkra.

Hoffer József

Izrael labdarúgói közelről

Emánuel Schaffer edző az öltöző bejáratánál utamat állta:

— **Hová akar menni??**

Nehezen értette meg, hogy a Magyarország ellen készülő Izrael csapatának játékosait szeretném megismerni. Nem túl szívesen tette, de végülis beengedett, amikor pedig a balfedezet nevénél tartottam, már szólt is az edző:

— *Kérem hagyja el az öltözőt!*

Mit tehettem? Távoztam anélkül hogy megismertem volna a teljes csapatot, Izrael együttesét, amely sikeres szereplés után jutott el az olimpiai labdarúgó torna legjobb 16 csapata közé. S ha azt vesszük figyelembe, hogy az izraeli labdarúgók Ghanát 5:3-ra, El Salvadort 3:1-re győzték le kétségtelen tény, hogy ellenük a magyar csapat kissé „félve" készült.

Amikor azután a 2:0-ás magyar győzelemmel végződött mérkőzés után Guadalajarában a pálmafákkal övezett sugárúton a Motel Chapallitába érkezett Emánuel Schaffer, Izrael válogatottjának edzője, nem resteltem a dolgot, utánamentem. Az első emeleten a 40-es szobába kopogtatott, s azután kihallottam, hogy Sós Károlynak gratulál. Később én is társaságukba ültem, s akkor már készséges volt az izraeli edző, még elnézést is kért, hogy olyan szigorú volt hozzám a mérkőzés előtt.

— *A mi csapatunk számára nagy volt a megterhelés* — kezdte a beszélgetést Emánuel Schaffer. — *Hat nap alatt három mérkőzést játszani ilyen magaslati körülmények között, az izraeli labdarúgóknak ez túl megerőltető. Bár kijelenthetem, hogy a magyar csapat olyan nagyszerűen játszott, hogy ellenük még akkor sem tudtuk volna eredményesen felvenni a harcot, ha történetesen előbb kerülünk össze vele. De ami a kiállítást illeti* (Talbi az 58. percben került a partvonalon túlra. A szerk.) *azzal nem értettem teljesen egyet. Ha mi tizenegy emberrel játszhattuk volna végig a mérkőzést, akkor a második félidőben „egy kártyára" tehettünk volna fel mindent. Emberhátrányban azonban már nem lehetett megnyitni a védelmi falat, hogy támadásokra fektessünk mindent. Ezt a veszélyt nem választhattuk, mert a magyar csapat állandóan rohamozott és gólveszélyesnek bizonyult. Dunai II például nem egyszer a kapussal állt szembe. Én már behunytam a szemem, gólt láttam, s azután oldalba böktek a kispadon, mert a magyar fiú elhibázta a holtbiztos helyzeteket. Mi tehát emberhátrányban védekeztünk, s még így is azt mondhatom, szerencsés körülményeknek tudhatjuk be, hogy csak 2:0 arányban szenvedtünk vereséget a magyaroktól.*

Két „valódi mexikói" a Ferihegyi repülőtéren: Dunai II és Szűcs
(MTI Foto, Petrovits László felvétele.)

A mérkőzés egyébként egy kis keresztmetszetét is adta az izraeli labdarúgásnak, amely kétségtelen, hogy a fejlődés útján van. Az a tény, hogy Emánuel Schaffer edző Nyugat-Németországban, Kölnben tanult, ott szerezte labdarúgó ismereteit, máris bizonyítja, hogy az európai csapatok korszerűbb játékát igyekezett válogatottjával megismertetni és alkalmazni. Az izraeli csapat hadirendje a 4—2—4-re épült. A védekezésből a gyors indításhoz azonban nem volt elegendő idejük, mert lassan szőtték a támadásokat, s a sokat mozgó magyar játékosok közbe tudtak avatkozni. Az izraeli csapat erényének mondható a nagy lendület és gyorsaság. A látottak alapján megállapítható, hogy a jövőben még jobban kell számításba venni Izrael válogatottját, amely máris jó játékerőt képvisel.

Miután a labdarúgásban feljövőben levő együttest jelentett Izrael válogatottja, közreadjuk azoknak a játékosoknak a neveit, akik az olimpiai tornán helyet kaptak a csapatban, annál is inkább indokolt ez, mert lehet, hogy a jövőben ezekkel a nevekkel egyre gyakrabban találkozunk majd ...

Levin, Bar, Bello, Rosen, Shwager, Rosenthal, Talbi, Shpigel, Faygenbaum, Shpiegler, Young, Druker, Borba, Englander, Shum, Karako, Dagmi, Malika, Kastro.

Oltványi Ottó

ÍGY LÁTTÁK

— a kívülállók

Neves pszichológus professzortól hallottam:

— *Sokan el sem hiszik, pedig tény és valóság, hogy egy csapatáért hevesen szurkoló néző néha többet veszít súlyából a lelátón, mint kedvenc együttesének jobbszélsője — a játéktéren...*

És hányszor halljuk edzőktől is, akik megtörten, kimerülve állnak fel a meccs után a kispadról: esküszöm, amíg játszottam, könnyebb volt.

Nos, hogy mennyire így van, azt a mexicói olimpia minden eddiginél jobban bizonyította. S hogy nincs ebben semmiféle újságírói túlzás, hadd bizonyítsunk „élőszóval" is, csupa régi, jólismert sportemberrel, olyanokkal, akik heves csatákat vívtak annak idején a pályákon, a zöld gyepen... Míg most... még csak nem is a kispadokon ültek, kemény bükkfa deszkákon, hanem puha, kényelmes fotelekben.

Mind a tizenegyen. Mert stílszerűen épp ennyi szakembert hívtunk tanúnak, s íme, így vallottak:

Baróti Lajos, az Újpesti Dózsa mesteredzője:

— *Százszázalékig egyetértek! Játékoskoromban sorsdöntő meccseket játszottam, később pedig mint edző — illetve mint szövetségi kapitány — legalább ezerszer ültem már a kispadon, három világbajnokságon is szerepeltem, de mondhatom, száz mérkőzés izgalma nem viselt meg annyira, mint az olimpiának ez a csodálatos két hete. Lehet, hogy most utólag „okosnak" fognak tartani, de bevallom: a magam részéről 8—10 aranyat vártam az elején is, ezen belül pedig azt, hogy a labdarúgók mindenképpen elsők lesznek. Hogy így történt: nekem külön öröm volt, hiszen csapatomból négyen is szerepeltek Mexicóban, s az egyik legjobb — szerény véleményem szerint — az a gyerek volt, akinek pályafutása szinte hihetetlen „berobbanással" kezdődött. Igen, Nagy Lacira gondolok. Szeretnék ugyanis emlékeztetni rá: a fiú idén tavasszal még csak az Újpesti Dózsa ifiben játszott. Most pedig: olimpiai bajnok. Azt hiszem, az ő példája bizonyítja legjobban: azoknak van igazuk, akik azt vallják: Magyarország kimeríthetetlen örökösen felbukkanó tehetségekben.*

Albert Flórián, a Ferencváros középcsatára:

— *Hadd kezdjem azzal, hogy olyan fáradtan érkeztünk haza Franciaországból, mintha legalábbis VB-meccseket játszottunk volna — sorozatban. Pedig nem! Csupán éjjel kettőig ültünk a szállodában — ahol csak megfordultunk — a tévé előtt, s szurkoltunk. Aztán: mérhetetlen keserűséggel — hazaindultunk. Akkor ugyanis még csak három aranyunk volt. Erre mi történt? Hetet izgultam még végig valóban kényelmes fotelből, de úgy, hogy kezem, lábam remegett, mire véget ért a két hét... nem tagadom, a legjobban a labdarúgókért idegeskedtem. Megértik talán — s nem vádolnak majd klubsovinizmussal —, de tőlünk nemcsak Szűcs, Juhász, Novák és Páncsics, de az edző, Karcsi bácsi, sőt még a gyúrónk, Dóka Gyuri is „érdekelt" volt. Vagyis hatan... Életem nagy élménye volt a 194 pontos szereplés, de büszke vagyok arra is, hogy a labdarúgók veretlenül nyertek bajnokságot.*

Hámori László, az MLSZ titkára:

— *Bevallom, a labdarúgók szereplésére figyeltem elsősorban, de — nemcsak „hivatalból". Hanem főleg azért, mert a kardvívók és a vízilabdázók hegemóniájának megtörése után tulajdonképpen csak a labdarúgók maradtak, akiknél a „megszokott" aranyat majdnemhogy kötelezően elvárta a közönség. Ezzel szemben, állítom, a labdarúgók helyzete volt csaknem a legnehezebb. Hiszen eléggé „döcögve" alakultak ki a keretek, s a barátságos mérkőzéseken is csikorgott a gépezet. Azt hiszem éppen ezért érthető: nálam boldogabb ember kevés volt Pesten, amikor október 27-re fordulva, éjfél után pontosan 13 perccel felhangzott a bírói sípszó, s jelezte: a magyar labdarúgók a baljós előjelek ellenére olimpiát nyertek. Csodálatos élmény volt.*

Vízhányó László, játékvezető:

— *Írásos bizonyítékaim vannak róla — éppen a LABDARÚGÁS egyik régebbi száma —, hogy jómagam kezdettől fogva optimista voltam. A labdarúgók olimpiai szereplése százszázalékig bejött. S ezen még az sem halványít semmit, hogy a döntő második félidejében nagyon irreális játékot láttunk. Emiatt azonban — miként a sláger is mondja — sose fájjon a fejünk... Mert a bírónak, állítom, így kellett ítélkeznie. Így írják ezt elő a szabályok.*

Rudas Ferenc, egykori válogatottunk:

— *Minthogy játékos pályafutásom után nemigen edzősködtem, csak most tudtam „felfogni" igazán, mit is jelent egy edzőnek a kispadon ül-*

Hárman a mexicói „aranydiplomá"-val: Básti, Dunai II és Fazekas
(MTI Foto, Petrovits László felvétele.)

ni... Ráadásul én kint voltam a helyszínen, s mondhatom, ilyen élmény nem volt még életemben. Mint régi futballista, érthető, hogy felfokozott izgalommal vártam a labdarúgó-döntőt, s bevallom, amikor hírre jött, hogy Mexicó kikapott az elődöntőben, szinte biztosra vettem olimpiai bajnokságunkat. A bolgároknak ugyanis — véleményem szerint — évek óta gátlásuk van a mieinkkel szemben. Ezt mutatta a mostani olimpia is. Talán furcsa amit mondok: ha Mexikót kapjuk a döntőben, nehezebb dolguk lett volna Novák Dezsőéknek...

Marosvári Béla, az SBTC edzője:

— Engem mindenki nyugodt, nehezen felingerelhető embernek ismer. Be kell azonban valljam: az olimpia alatt rendkívül ingerült és nagyon ideges voltam, aminek egyszerűen az az oka, hogy ennyire tömény két hetet még soha életemben nem nyújtott számomra izgalomból a sport. Ami szereplésünket illeti (ezen belül pedig a labdarúgókét) ehhez két megjegyzésem volna. Az egyik, hogy örülök amiért Básti és Szalai is helyet kapott olykor a csapatban, a másik: úgy hallottam, erősen feljövőben van az afrikai és a közép-amerikai labdarúgás. Nos, tessék elgondolkodni: vajon nincs-e ehhez is közünk, nekünk magyaroknak? Gondolom van. Mert amennyire én tudom: ezekben az országokban most is egy sereg szakemberünk dolgozik...

Kalmár István, az FTC elnöke:

— Most, hogy túl vagyunk rajta, kertelés nélkül bevallom: nem vártam ilyen ragyogó szereplést és — a futballistákat is féltettem. Őket elsősorban azért, mert Tokióhoz képest — ezt mindenki tudja — összehasonlíthatatlanul rövidebb idő állt rendelkezésre a felkészüléshez, s ez, közvetlenül a torna előtt, meg is látszott a csapat játékán. Később azonban örömmel „nyugtáztam", hogy amint közeledett a finálé, úgy lendült egyre jobban formába a csapat. Egyébként mint az FTC elnöke, kétszeresen örülök neki, hogy Szűcs volt az egész mezőny legjobbja, s mint hallottam, ragyogóan játszott Páncsis és olykor Juhász is. Novákról nem is beszélek, akit éppen az olimpián nyújtott teljesítménye alapján hívtak meg a világválogatottba. Vele kapcsolatban különben itt szeretném elmondani: túl azon, hogy valamennyi éremmel hazatért sportolónkat ünnepeltük, őt — külön is megjutalmazzuk. De: nem Mexicóért! Hanem Rómáért, Tokióért és Mexicóért együttesen! Hiszen — labdarúgásban — mind ez ideig páratlan teljesítmény. Nem is tudom, túl fogja-e szárnyalni a csúcsot valaki...

Illovszky Rudolf, a Vasas edzője:

— Nem vagyok éppen ijedős természetű, de nem röstellem bevallani, volt az olimpiának egy időszaka, amikor — megijedtem. Mégpedig a negyedik aranyérem után, amikor — hosszú „csend" következett. A végén minden „jóra", pontosabban aranyra fordult, s hogy mit éreztem a tizedik után, azt egyszerűen nem is tudnám megfogalmazni. A labdarúgókról annyit: győzelmük végtelen örömet okozott, ám én levontam közben egy tanulságot is... Nevezetesen azt, hogy a fejlődő afrikai és közép-amerikai labdarúgással hamarosan nagyon-nagyon számolni kell! Éppen ezért, a legközelebbi olimpián én bizony szerepeltetnék rutinos, ha úgy tetszik „öreg" játékosokat is. Többet, mint Mexicóban.

Tichy Lajos, a Bp. Honvéd középcsatára:

— A labdarúgó-döntőről csak annyit: ha a bíró nem állít ki egy játékost sem a bolgár csapatból, akkor is legalább 4:1-re nyerünk... Sőt! Én játszottam ellenük jó párszor... Miközben néztük a tévét, mondtam is a feleségemnek: ne izgulj, hiába vezetnek 1:0-ra, hamarosan 2:1 lesz a mi javunkra. S aztán — figyelj... Sajnálom persze, hogy a külsőségek tényleg így alakultak, de hát... a sportban ilyen is előfordulhat. S ha lehet, hadd mondjak még valamit: végtelenül boldog voltam, hogy Zsivótzky Gyula szintén első lett, Gyarmati Andrea pedig — amilyen gyerek — olyan felnőtt módra szerepelt. Nem hiába, a mi házunkban lakik...

Vadas György, játékvezető:

— A futballdöntőn számomra a játékvezető jelentette a legnagyobb élményt, aki nem kisebb dolgot bizonyított, mint azt, hogy így kell alkalmazni a szabályokat, így kell „szabadulni" a mérlegeléstől. És még egyet, aminek nagyon örültem... Ez pedig az, hogy Magyarország csapata nemcsak a legjobb volt a tornán, de — mint részben láttam — a legsportszerűbb is. Bulgária ellen — nem tagadom — a kezdés pillanatában nem mertem volna megesküdni a győzelmünkre, amikor azonban láttam, hogy a mieink egyáltalán nem veszik át az ellenfél harcmodorát —, már biztos voltam abban, hogy nyerünk...

Csurgó Imre, a Csepel intézője:

— Remélem, nem vádolnak majd elfogultsággal, de én elsősorban Fatér Karcsi helytállásának örülök. Hiszen — amint azt bizonyára nagyon sokan tudják — már-már majdhogynem abba akarta hagyni a játékot, s most — aranyérmes. Kapusunk egyébként, bár még hivatalos élménybeszámolót nem tartott, szenzációs dolgokat mesélt az olimpiáról. Ezek közül talán a legérdekesebb, hogy milyennek látta játékostársait — a mérkőzés előtt. A mieink — mint mondta — elszántan készülődtek, csupa ricsaj volt az öltöző, miközben húzták magukra a felszerelést, míg a bolgárok olyan csöndesek voltak, hogy a hangjukat sem lehetett hallani. A játékoskijáróban pedig valósággal remegett a szájuk az izgalomtól, annyira idegesek voltak Hrisztovék. Nos, mint-hogy mi is láttuk Lengyelországban tévén a meccset, azt hiszem, bolgár ellenfelünk játéka szinte egyenes következménye volt ennek a túlzott idegfeszültségnek. Meggyőződésem azonban, hogy most már ők is sajnálják a történteket, hiszen ha sportszerűen játszanak — ez a mérkőzés nagyszerű propagandája lehetett volna a labdarúgásnak szerte az egész világon.

Nagymarosi László

„MEXICO 1968" Magaslati nehézségek...

HELYSZŰKE MIATT

néhány cikksorozatunk folytatása ezúttal kiszorult a lapból. Így a Forintos kérdések is, pedig legutóbb 400 forintra emeltük fel a díjak összegét. Most további 200 forinttal 600 forintra emeljük, s a karácsonyi számunkban közöljük az eredményt. Esetleg egy összegben adjuk ki a nyereményt. Várjuk a kérdéseket, de természetesen az eddig beérkezett kérdések is — versenyben vannak.

Rákosi Gyula:

„Mi nyerjük a bajnokságot!”

25 kérdésre felel a Ferencváros válogatottja

Rákosi Gyula, a Ferencváros kitűnő játékosa nem régiben ünnepelte 30 éves születésnapját. Amikor felkerestük, hogy negyedszáz kérdésre kérjünk tőle feleletet, éppen edzés után volt. Egy kissé fáradtan, de szívesen állt kötélnek.

1. Mikor játszott először a válogatottban?

— *1960-ban az angolok ellen, a Népstadionban. 2:0-ra győztünk. Nemcsak én voltam újonc, hanem a pécsi Dunai is. Balszélsőt játszottam.*

2. Hányszoros válogatott?

— *Negyvenegyszéres.*

3. Eddig a válogatottban hány gólt rúgott?

— *Sajnos csupán ötöt. Nem mentségként mondom, de a góllövésben hátráltatott az is, hogy sokszor kaptam különleges védőfeladatot.*

4. Emlékei?

— *A legszebb az első válogatottságom, a legrosszabb pedig a chilei VB, amikoris hallatlan balszerencsés körülmények között, 1:0-ra kikaptunk a csehszlovákoktól.*

5. Melyik volt a legszebb gól, amit látott?

— *Flóri rúgta, az NSZK elleni 4:3-as mérkőzésen. Mindenkit átjátszott, úgy eldőltek a védők, mint a fű, amikor lekaszálják.*

6. Meddig akar játszani?

— *Amíg erővel bírom, amíg megfelelek a követelményeknek. Nem a kor számít, hanem a teljesítmény.*

7. Edzői közül kinek köszönhet a legtöbbet?

— *Mészáros Józsefnek.*

8. Kit tart a legjobb magyar labdarúgónak.

— *Albertet.*

9. És Európában?

— *Albertet.*

10. És a jelenlegiek közül a világon?

— *Albertet.*

11. És minden idők legjobb labdarúgójának?

— *Erről majd máskor.*

12. Hogyan állítaná össze a legjobb magyar válogatottat olyan játékosokból, akiket látott játszani?

— *Grosics — Mátrai, Lóránt, Lantos — Bozsik, Lázár — Sándor, Kocsis, Albert, Puskás, Czibor.*

13. Kit tart a legjobb játékvezetőnek?

— *Kaposi Sándor.*

14. És a legjobb magyar edzőnek?

— *Egyértelmű választ nem adhatok. Nem azért, mert nem akarok senkit sem megsérteni, hanem azért, mert három edző között szinte lehetetlen megállapítani a sorrendet. Ezek: Lakat Károly dr., Illovszky Rudolf, Baróti Lajos. Ők a legjobbak!*

15. Tizenöt éve hódol a labdarúgásnak, ez alatt az idő alatt beutazta Európát, sőt eljutott más világrészekre is. Melyik országot és várost találja a legszebbnek?

— *Olaszországot. Budapestet.*

16. Az a hír járja, hogy jövőre az Egyetértésben akar játszani. Igaz ez?

— *Szó sincs róla. Ennek a hírnek az az alapja, hogy a Vendéglátóipari Technikum utolsó éves hallgatója vagyok. Rajongásig szeretem a Ferencvárost. A Fradiból akarok visszavonulni.*

17. És ha eljön ennek az ideje?

— *Elvégzem az edzői tanfolyamot. Aztán majd meglátjuk...*

18. Bírja még erővel?

— *Ha nekem nem megy a játék, mindig azt mondják rólam, hogy már kipukkadtam.*

Ez nem igaz. Jó erőben érzem magam, s a becsületes alapozás mindig hozzásegít ahhoz, hogy egész éven át bírjam az öldöklő harcot.

19. Mit szól az olimpiai aranyéremhez?

— *A felelet sablonos: nagyon örülök. És valójában így van. A fiúk azt nyújtották ,amit a közvélemény joggal várt tőlük. Nagyon irigyelem azokat, akiknek a vitrinjében ott csillog az aranyérem. Meggyőződésem, hogy az olimpiai bajnokság tovább erősítette a magyar labdarúgás hírnevét és újabb lökést ad valamennyiönknek.*

20. Mi a véleménye Varga Zoltán cselekedetéről?

— *Nagyot csalódtam benne. Csúnya, visszataszító!... Gyorsan el kell felejteni!!...*

21. És a Ferencváros?

— *Minden rosszban van valami jó. Branikovics nagy tehetségű fiatal. Eddig nem tudott gyökeret verni a csapatban, pedig sok forró légkörű nemzetközi mérkőzésen is bebizonyította kivételes képességeit. Most bizonyára neki is könnyebb lesz, meggyorsul a fejlődése.*

22. Ki nyeri a bajnokságot?

— *Mi! A mi csapatunkat képesnek tartom arra, hogy megvédjük az első helyet. Sikeres volt a portyánk, s olimpiai válogatottunkban több Ferencvárosi játékos szerzett érdemeket. A szívünk a helyén lesz, csak legyen egy kis szerencsénk is.*

23. Melyik csapatot tartja a legnagyobb vetélytársnak?

— *Az Újpesti Dózsát, de ez nem jelenti azt, hogy a Vasas esélyeit lebecsülöm. Annál is inkább nem, mert lehet, hogy éppen ő ellenük lesz a legnehezebb dolgunk.*

24. Hány válogatottságot remél még?

— *Annyit, hogy elérjem a félszázat.*

25. Mint labdarúgó, mit szeretne még elérni?

— *Soroljam?... Nyerjen sokszor bajnokságot a Ferencváros, úgy, hogy abban nekem is részem legyen... Legyek még sokszor válogatott... És nyerjen már egyszer végre világbajnokságot nemzeti tizenegyünk. S legalább reményem legyen arra, hogy egy ilyen sikernek én is részese lehessek.*

Mit tehet ehhez hozzá az újságíró? Váljék valóra. Mindannyiunk örömére.

N. GY.

A Világ Kupa új védője: Estudiantes

A Világ Kupa Argentínában maradt. Az eredmény közismert. Az Estudiantes hazai 1:0-ás győzelme után 1:1-es döntetlent harcolt ki a Manchester United otthonában és így az 1960-ban alapított kupát változatlanul dél-amerikai csapat védi. A győzelmi arány jelenleg 6:3 Dél-Amerika javára.

Nemzeti becsület vagy szégyen

„Gratulálunk a világbajnoknak... Megvédtétek a nemzet becsületét"... — táviratozta többek között Juan Carlos Ongania, az Argentin Köztársaság elnöke az Estudiantes labdarúgóinak Manchesterbe, ahol az Old Trafford stadionban akkor még szinte visszhangzott a 64 ezres óriáskórus jelszava: „shame... shame.." ..szégyen.

Hát természetesen savanyú a szőlő, — gondolhatná bárki. De azok kedvéért, akik nem lehettek szemtanúi ennek a mérkőzésnek, akik nem látták a csehszlovák televízió valóban lehangoló közvetítését, hadd idézzük az ebben a kérdésben semlegesnek mondható svájci véleményt:

„Ennek a Világ Kupa döntőnek az előzőekhez hasonlóan egyáltalán semmi köze sem volt az igazi futballhoz. Az ellenségeskedés 98 percen át tartott. E találkozó után, amely két kiállítással (Medina, illetve Best) számos figyelmeztetéssel és számtalan, az ellenfél csontjait veszélyeztető belemenésekkel végződött, a FIFA számára csak egyetlen lépés marad: szüntessék be azonnal ezeket a mérkőzéseket!

A találkozó előtti sportszerűségi felhívások mit sem használtak. A közönség ugyan meg tudta őrizni higgadtságát, de a két csapat játékosai többnyire egymás testi épségét veszélyeztetve harcaltak. Mindebben egyértelműen az argentínok jártak az élen. Mindent elkövettek, hogy előnyüket megtartsák, a profik kelléktárából jólismert szimulálást, fetrengést, labdaelrúgást, értelmetlen hazaadást, időhúzást, minden ítéletet követő reklamálást, egyszóval mindent felvonultattak, és sokszor az volt a tárgyilagos szemlélő érzése a lelátón, hogy az Estudiantesben egyszerre legalább kilenc Noby Stiles játszik."

Bírálatként talán ennyi is elég... Tegyük azért azt is hozzá, hogy a vélemények szerint az Estudiantesnak nem lett volna szüksége ilyen harcmodorra, mert alapjában véve technikailag kiválóan képzett, nagyszerű erőnléttel rendelkező, fegyelmezett játékosokból, kiváló labdarúgókból áll ez a tizenegy.

Nyolcvanezer tag

Az Estudiantes különben bravúrral harcolta ki a Világ-Kupa döntőben való részvétel jogát. Nem beszélve a dél-amerikai tornán aratott győzelméről, hiszen már előtte az argentin bajnokság elnyerése is óriási meglepetést jelentett. A professzionizmus 1931-ben történő bevezetése óta öt ismert nagy csapat, a Boca Juniors, a River Plate, az Independiente, a Racing és a San Lorenzo egymás között intézte el mind a 36 alkalommal a bajnoki cím sorsát. A fővárostól 70 kilométerre fekvő, alig negyedmillió lakost számláló La Plata kedvenc csapata minden bizonnyal a legkisebb város marad, amelynek együttese a Világ-Kupa elnyerésével dicsekedhet.

1905-ben a városka egyetemistái alapították az Estudiantest. Labdarúgóik 1912 óta egyetlen esztendő (1954) kivételével a 22 csapatot számláló argentin első ligában szerepelnek. A harmincas években a skót Neil McBain edzői tevékenysége idején formálódott ki a csapat inkább védekezésre, az ellenfél góljait minden erővel megakadályozni igyekvő stílusa. Ennek a játékfelfogásnak köszönhető, hogy a csapat természetesen az Argentínában is inkább a gólokat kedvelő szurkolók körében nem örvend túlságosan nagy népszerűségnek. La Platában azonban valósággal imádják a klubot, a csapatot. Öreg stadionjuk lelátóira ugyan csak 25 000 néző fér el, ezért is rendezték a Manchester United elleni mérkőzést Buenos Airesben, de a pártoló tagok száma 80 000-re tehető. A labdarúgók és a klub más országbeli versenyzői számára néhány éve edzésekre alkalmas, nagy-

Manchesterben 1 : 1 volt az eredmény. Képünkön: Poletti, az Estudiantes kapusa nem tudja megakadályozni azt, hogy Morgan lövése ne kerüljön a hálóba. (MTI Külföldi Képszolgálat, Keystone felv.)

A manchesteri mérkőzés után az Estudiantes Milánóban 2:1 arányban alul maradt az Interrel szemben. Képünkön Bedin (balról) és Veron, az Estudiantes csatára küzd a labdáért. (MTI Külföldi Képszolgálat, UPI felv.)

szerű pályákat építettek a városon kívül és a sportkombinát, azaz inkább óriáspark közepén létesített strandfürdőt, a korszerű klubházat a sportolók mellett kizárólag a klub tagjai, szurkolói látogathatják.

Edzés naponta kétszer

A csapat szakmai irányítója Oswaldo Zubeldia, a válogatottnak 1966-ban, közvetlenül az angliai VB előtt leváltott edzője. A fiatal mestert Dél-Amerika legjobb taktikusának és a legkeményebb munkát diktáló szakemberének tartják. Az Estudiantes messze a legjobb erőnléttel rendelkező argentin együttes. Orvos által előírt és szigorúan megkövetelt étkezési rend mellett az év nagyrészében naponta kétszer tartanak edzést. Zubeldia munkáját külön erőnléti edző, Enrique Kistenmacher segíti, akinek szigoráról és hozzáértéséről legendák keringenek az óceán túlsó partján.

Érdekes, hogy amíg az Európában jobban ismert élcsapatok, mint a River Plate és a többiek, évről évre játékos vásárlásokkal kísérleteznek, addig Zubeldia érkezése óta idegenként mindössze két, teljesen fiatal játékos került a rendszerint piros-fehér hosszúcsíkos mezben játszó Estudianteshez. Ennek az a magyarázata, hogy Zubeldia lényegében három teljes csapatot foglalkoztat. Az első mögött ott áll a bármelyik percben bevetésre készen álló tartalékgárda, s utánuk 20 év körüli fiatalok következnek. Az edzések ugyan nem is mindig közösek, de az elvégzett munka lényegében azonos. Csak ilyen és főleg saját nevelésű gárdával, hallatlan lelkes és jó erőnléttel párosult játékkal tudta Zubeldia megőrizni az 1966 szeptemberétől 1968 májusáig tartó veretlenségi sorozatot.

A játékosgárda különben a mai napig őrzi az egyetemi hagyományokat. A Manchesterben szerepelt, 24,5 átlagéletkorú csapat korelnöke a kiváló középpályás Bilarde sem töltötte be harmincadik életévét. A kapitány, a legjobb argentin védőjátékos Malbernot ebben az évben vette át fogorvosi diplomáját, és a már említett Bilarde, valamint a Manchesterben kiállított Medina személyében további két praktizáló orvos rúgja a labdát az Estudiantesben. A csapat egyik kiemelkedő képességű játékosa, az akrobatákat is megszégyenítő ruganyossággal rendelkező kapus, a 21 éves Alberto Poletti az Old Trafford stadionban is remekelt...

Az Estudiantes nem élvezhette sokáig a Világ-Kupa elnyerésének örömét. Négy nappal a győzelem után a milánói San Siro stadionban kikaptak a korábbi Világ-Kupa-győztes Intertől. A különben csemegének beillő mérkőzésen mindösszesze 15 000 néző volt. Nem csoda, hiszen mindkét csapat tartalékosan — az Inter válogatottjai nélkül — játszott. Buenos Airesből pedig újabb távirat érkezett. A köztársasági elnök szigorú utasítással azonnal hazarendelte csapatát. Még a lekötött angliai mérkőzések lejátszását sem engedélyezte számukra. Zubeldia legénysége hazarepült. Vajon látjuk-e őket ismét Európában?

V. D.

70 ÉV LEGJOBBJAI

10. KÖZÉPCSATÁROK

A magyar labdarúgás mindig bővelkedett kiváló középcsatárokban. Így elég nehéz feladatot jelentett a legjobb tíz kiválasztása. A következő játékosok mellett döntöttünk (a név után az egyesület, illetve az egyesületek megnevezése, majd az első és az utolsó válogatottság éve, végül az összes válogatottság száma):

Pataki Mihály	FTC	1912—27	24
Schaffer Alfréd	BAK, MTK	1915—19	15
Orth György	MTK	1917—27	30
Opata Zoltán	MTK, Attila (Miskolc)	1922—30	17
Zsengellér Gyula	SBTC, Újpest	1936—47	39
Hidegkuti Nándor	Elektromos, HAC, MTK	1945—58	68
Deák Ferenc	SZAC, FTC, Újpest	1946—49	20
Tichy Lajos	Bp. Honvéd	1955—64	70
Albert Flórián	FTC	1959—68	66
Bene Ferenc	Újpest	1962—67	30

(Megjegyezzük, hogy Farkas Jánost, a Vasas jeles csatárát, a balösszekötők között rangsoroljuk, mivel a válogatottban legtöbbször a tízes számú mezt öltötte magára).

Labdarúgósportunk első nemzetközi színvonalú középcsatára *PATAKI* Mihály, a hajdan népszerű Pityke volt. Az elegáns stílusban játszó Pataki — elődjeivel ellentétben — nem az áttörést, hanem a támadás tervszerű szervezését és irányítását tekintette elsődleges feladatának. Emellett azonban teljes értékűnek bizonyult a támadások befejezésében is. Ezt a nemzeti tizenegyben elért 20 gólja is bizonyítja. Pályafutása végéig hű maradt a zöld—fehér színekhez.

A legendás emlékű *SCHAFFER* Alfréd, a Spéci viszont több egyesületet megjárt, de kiemelkedő sikereit a kék—fehéreknél és természetesen a válogatott együttesben aratta. A mackótermetű, lomhának tűnő mozgású középcsatár kivételes technikai és taktikai érzéke mellett olyan lövőerővel rendelkezett, amelynek azóta is alig akadt párja labdarúgásunk történetében. Bombáitól a szó szoros értelmében rettegtek a kapusok. (Spéci olykor ijesztgetésül nem a hálót, hanem a kapust vette célba. Akadt olyan „áldozat", aki egyszerűen elugrott a félelmetes erővel süvítő labda elől...) A Tanácsköztársaság bukása után évekig külföldön játszott, majd edzősködött. Hazatérése után, a harmincas évek derekán, edzőként két alkalommal bajnokságra vezérelte a kék—fehér gárdát.

A Vasasoktól került a kék—fehérekhez a magyar labdarúgás általános vélemény szerint eddigi legnagyobb egyénisége, *ORTH* György. A kitűnő alakú (180 cm-nél magasabb) labdarúgót egészen kivételes felkészültség és játékintelligencia jellemezte. Képességei teljes pompájukban korán kibontakoztak. Alig 20 éves korában már kontinensünk legkiválóbb játékosai között emlegették. Még az akkoriban utolérhetetlennek vélt angolok is maradéktalan elismeréssel adóztak játéktudásának. Sokoldalúságának is alig akadt párja. Szinte minden helyen — még a kapuban is! — válogatott színvonalú teljesítményre volt képes. Csodás karrierjét 1925 őszén egy súlyos térdsérülés törte derékba. Gyógyulása után már nem tudta elérni játékának korábbi színvonalát. Mindössze 26 esztendős volt, amikor utoljára öltötte magára a címeres mezt... 1930-tól három évtizeden át Mexikóban és Dél-Amerikában működött edzőként. Nemcsak sportbeli sikereivel, hanem példás emberi magatartásával is sok barátot szerzett magának és a magyar labdarúgásnak egyaránt. 1962-ben, Portugáliában érte utól a halál.

Éveken át Orth játékostársa volt a kék—fehér és az országos tizenegyben *OPATA* Zoltán. Ésszerűen, de egyúttal nagyon lendületesen és gólveszélyesen játszott. A támadósor minden helyén kitűnőt nyujtott. Népszerűsége a legnagyobbakéval vetekedett. Ezt nemcsak játéktudásának, hanem kifogyhatatlan humorának, szellemes bemondásainak és ötletes tréfáinak is köszönhette.

A vidéki labdarúgás kiváló hajtása volt *ZSENGELLÉR* Gyula. A nyúlánk termetű Ábel a harmincas évek vége felé nemcsak hazai, hanem európai viszonylatban is a legkiválóbbak közé emelkedett. Szellemes, kulturált játékfelfogás, nagy áttekintés és félelmetes gólerősség jellemezte. (A válogatott együttesben 32 gól „gazdája" lett.) Kontinensünk legjobb csatárai között tartották számon. Ennek eredményeként 1938 őszén az Európa-válogatottban is helyet kapott. Mintegy két évtized óta külföldön él.

Góóól! De sokszor kiabálhatta örömében ezt a legutóbbi években Tichy Lajos, hiszen 1958 és 1964 között ötször is elnyerte a gólkirály címet. A legutóbbi 10 évben ő érte el a legtöbb gólt

Az aranycsapat egyik kiválósága, *HIDEGKUTI* Nándor neve fiatalabb olvasóink körében is jól ismert. Másfél évtizeddel ezelőtt a világ legjobb hátravont középcsatárának tartották. (Ez a feladatkör nagyjából azonos volt a manapság középpályás néven emlegetett játékosok szerepével). A kivételes képességű Hidegkuti az előkészítést pompás érzékkel hangolta össze a támadások eredményes befejezésével. Ebben a szerepkörben ért el négy gólt 1953-ban (igaz, egyet — tévesen — nem adott meg a játékvezető) pályafutásának legemlékezetesebb mérkőzésén, a londoni 6 : 3 alkalmával. Edzőként is ért el jelentős sikereket, ha nem is éppen kedvenc csapatánál, az MTK-nál. A Győr gárdája 1963 őszén a népszerű „Öreg" irányítása mellett szerezte meg a büszke bajnoki címet.

Méltán sorolható minden idők leggólképesebb magyar csatárai közé *DEÁK* Ferenc, aki 20 válogatott szereplése alkalmával 29 gólt helyezett el az ellenfelek hálójában. Ez mérkőzésenként közel másfél gólos átlagot jelent. Hasonló eredményességgel válogatottjaink közül senki más — még Schlosser, Schaffer, Takács II, Zsengellér, Kocsis és Puskás sem! — dicsekedhetik. Ezekkel az adatokkal már tulajdonképpen jellemeztük is Deák játékát. Páratlan érzékkel tudta magát helyzetbe

hozni és azok nagy részét — értékesítette is...

A mostani generáció legjobbjai közül *TICHY* Lajos a legidősebb. A pompás fizikumú, lendületes középcsatár Bozsik, Puskás és Kocsis társaságában sajátította el a labdarúgás csínját-bínját. A tőlük tanultakat később kitűnően hasznosította. Elsősorban nagy lövőerejével és gólképességével tette nevét Európa-szerte ismertté. Göröcs és Albert feltűnése után Tichy szerepköre a válogatottban — balösszekötőben — némileg módosult: nagyobb részt kellett vállalnia a mezőnymunkából. Ekkor sem vallott szégyent. Hosszú sérülés után most van felgyógyulóban. Klubcsapatában mindén bizonnyal szintén irányító feladatkör vár rá a jövőben.

Aligha akad olyan olvasónk, aki ne ismerné *ALBERT* Flórián játékát. A zöld—fehérek saját nevelésű középcsatára az utóbbi évtizedben, mindannyiunk szeme láttára nőtt világszerte ismert labdarúgóvá. Még nem volt 18 esztendős, amikor először helyet kapott a válogatott tizenegyben ahol azonnal gyökeret is vert. Vitathatatlan képességeit azonban sokáig nem tudta egyenletes teljesítménnyel párosítani. A chilei VB, 1962 óta már törés nélkül ívelt felfelé sportbeli pályafutása. Az angliai világbajnokságon (1966) érkezett be a világ legjobbjai közé. A múlt évben egyenletesen kitűnő játékot nyújtott. Így nem keltett meglepetést, hogy 1967 végén őt választották meg Európa legjobb labdarúgójának. Ebben az évben tehát Albert az Aranylabda vándordíj védője. Reméljük, hogy ez a nagyszerű siker nem jelenti a jelenleg 27 éves középcsatár pályafutásának csúcsát...

Az újpesti „gólzsák" *BENE* Ferenc nevét a tokiói olimpiai játékok idején kapta szárnyára a világhír. Az akkor még nem egészen 20 esztendős ifjú csak azóta lett a válogatott gárda törzstagja. Játéka, erényei és hibái közismertek. Viharos lendület, villámgyors cselezés és gólképesség áll az egyik, nem kifogástalan kombinatív érzék a másik oldalon. A 24 esztendős Bene Ferinek azonban még bőven van ideje és alkalma játéktudásának fejlesztésére. Az angliai VB óta őt is a világ legjobb csatárai között emlegetik.

A felsoroltak mellett még többen érdemesek arra, hogy megemlítsük őket. A „hőskor" legjobbja — a század elején — *KORODY I.* Károly (FTC) gyors, erőteljes és gólképes középcsatár volt. A húszas években — Orth Gyuri idején — tűnt fel a kulturáltan játszó *SÓLYOM* (STÓFIÁN) János (BEAC, Sabaria, Újpest). Nemcsak játékfelfogása, hanem alakja is erősen hasonlított nagy kortársáéhoz.

Ugyanilyen stílus jellemezte egy évtizeddel később *TELEKI* Pál (Bocskai), a debreceni „ötösfogat" kitűnő karmesterének játékát is. A Markos—Vincze—Teleki hármast Európa-szerte ismerték. A pompás alakú *KÁLLAI* Lipót (Újpest), a harmincas évek végén érkezett be legjobbjaink közé. Nemcsak a kapu előtt, hanem a mezőnyben is értékes harcos volt.

A felszabadulás utáni korszaktól — a legjobb tíz között említettek mellett — még három középcsatár neve emelkedik ki: *SZILÁGYI I* Gyula (Vasas), *PALOTÁS* Péter (MTK) és *MACHOS* Ferenc (Bp Honvéd, Vasas). A hosszúra nőtt népszerű Sziszi Debrecenből került a piros—kékekhez. Főleg fejjátéka és eredményessége emelte magasan az átlag fölé. Az aranycsapat első számú középcsatára eleinte a tavaly elhúnyt Palotás Péter volt. Nagy munkabírás és jó lövőerő jellemezte a rokonszenves, sportszerű fiú játékát. Machos három évvel ezelőtt, a Vasas bajnokcsapatának tagjaként fejezte be sikerekben gazdag pályafutását... Eleinte lendületével és gólképességével, később nagy áttekintésével és irányító készségével tűnt ki.

(Azok számára, akik sorozatunk előző közleményeit nem olvasták, megemlítjük, hogy Turay József, Kalmár Jenő és Sárosi György dr. — akik középcsatárként is sok sikert arattak — a középfedezetek között kaptak helyet rangsorunkban.)

Következő alkalommal a legkiválóbb balösszekötők — élükön a feledhetetlen Schlosser Imrével — kerülnek sorra.

Antal Zoltán

LABDARÚGÁS

A Magyar Labdarúgók Szövetségének hivatalos lapja

Felelős szerkesztő: **Hoffer József**

Tördelő szerkesztő: **Mattanovich Béla**

Szerkesztőség: Budapest, I., Fém utca 5—7.

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: **Tóth László** igazgató

Kiadóhivatal: Budapest, VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660.

Beküldött kéziratokat, fényképeket és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető a Posta Központi Hírlap Irodánál. Bp., V., József nádor tér 1. Telefon: 180-850 és bármely postahivatalnál. Egyéni előfizetésnél 61.251, közületi előfizetésnél 61 066-os csekkszámon vagy átutalással MNB 8 folyószámlára.

Előfizetés negyedévre 12 forint, félévre 24 forint, egy évre 48 forint.

INDEX: 25 501

68.1494 Egyetemi Nyomda mélynyomása, Budapest

Felelős vezető: **Janka Gyula** igazgató

Két VB-mérkőzésről

Javában folynak az 1970. évi világbajnokság selejtezői. Bulgária csapata otthon 2:0 arányban nyert Hollandia ellen. A felső képen Aszparuhov berúgja a bolgárok második gólját. Az NSZK csapata Bécsben szintén 2:0-ra nyert az osztrák válogatott ellen. „Ne búsulj annyira" — mondja a mérkőzés után Helmuth Schön, a német válogatott edzője Leopold Stastnynak, az osztrákok kapitányának. (MTI Külföldi Képszolgálat, BTA és AP felv.)

LABDARÚGÁS

A boldog hazaérkezés